

แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ
อำเภอสะเตา
ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
(ฉบับทบทวนปี ๒๕๖๘)

สำนักงานเกษตรอำเภอสะเตา
จังหวัดสงขลา

หลักฐานประกอบการพิจารณาประกอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการของเกษตรจังหวัด
แผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ (ฉบับทบทวนปี ๒๕๖๘)
ตามแนวทาง การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ/ตำบล ปี ๒๕๖๒

คำนำ

อำเภอเสเดา จัดทำแผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ/ตำบล ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ฉบับนี้เป็นเอกสารที่ได้รวบรวมข้อมูลการเกษตรจากการวิเคราะห์พื้นที่วิเคราะห์ข้อมูลด้านเศรษฐกิจสังคม และโครงสร้างพื้นฐาน อำเภอเสเดา จังหวัดสงขลา เพื่อใช้ประโยชน์ในการสนับสนุนแผนงาน โครงการ กิจกรรมการเกษตรประจำอำเภอและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ ฉบับนี้ได้จากการศึกษาวิเคราะห์สภาพทั่วไปของพื้นที่ และศักยภาพที่เหมาะสมในการผลิตพืชอย่างถูกต้อง โดยใช้ข้อมูลทางกายภาพ ชีวภาพ เศรษฐกิจ สังคม สามารถวางแผนในการพัฒนาด้านการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้องตามความต้องการของเกษตรกรและสามารถแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ระดับอำเภอได้ และสามารถนำไปสู่การพัฒนาการเกษตรแบบบูรณาการโครงการเพื่อการพัฒนาการเกษตรแบบยั่งยืนต่อไป

การทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอฉบับนี้ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี จากองค์การบริหารส่วนตำบล คณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล เกษตรหมู่บ้าน หมอдин ปศุสัตว์อาสา กำนัน ผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้าน และนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรประจำตำบล ในการให้ข้อมูลต่าง ๆ จนสามารถจัดทำเป็นรูปเล่มเสร็จสมบูรณ์ จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

สำนักงานเกษตรอำเภอเสเดา

กรกฎาคม ๒๕๖๘

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

สารบัญตาราง

สารบัญภาพ

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	๑
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	๑
๑.๒ อาณาเขต	๑
๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง	๑
๒. ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)	๒
๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	๒
๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน	๓
๒.๓ ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน	๔
๓. สภาพภูมิอากาศ	๕
๓.๑ ลักษณะภูมิอากาศ	๕
๓.๒ ฤดูกาล	๕
๓.๓ ปริมาณน้ำฝน	๕
๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์	๕
๔. เส้นทางคมนาคม	๕
๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล	๕
๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๑๐
๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ	๑๐
๖. สภาพเศรษฐกิจและสังคม	๑๑
๖.๑ โครงสร้างเศรษฐกิจที่สำคัญ	๑๑
๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด	๑๒
๖.๓ จำนวนครัวเรือน	๑๓
๖.๔ การศึกษา	๑๔
๖.๕ การสาธารณสุข	๑๔
๖.๖ ศาสนา ประเพณีและวัฒนธรรม	๑๔
๗. การใช้ประโยชน์ที่ดิน	๑๕
๘. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/ พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ	๑๖

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ	๒๑
๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร	๒๑
๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร	๒๙
๑.๓ สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI	๓๒
๑.๔ สินค้าเกษตรที่สำคัญ	๓๓
๒. ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๕๑
๒.๑ การจัดทำ TOWS Matrix	๕๓

บทที่ ๓ ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ

๑. พัฒนาการผลิตรายสินค้า	๕๕
๑.๑ สินค้าอาหาร	๕๕
๑.๒ สินค้าไม้ผล	๕๕
๑.๓ สินค้าปาล์มน้ำมัน	๕๕
๑.๔ สินค้าข้าว	๕๖
๑.๕ สินค้าแมลงเศรษฐกิจ	๕๖
๒. พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร	๕๖
๒.๑ Young Smart Farmer (YSF)	๕๖
๒.๒ วิสาหกิจชุมชน	๕๖
๓. แหล่งเรียนรู้/เกษตรกรต้นแบบ	๕๗
๓.๑ ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน	๕๗
๓.๒ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน	๕๗
๓.๓ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๕๗
๔. พัฒนาพื้นที่ และทรัพยากรการเกษตร	๕๘
๔.๑ ที่ดิน	๕๘
๔.๒ แหล่งน้ำ	๕๘

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ ๑	แสดงการแบ่งเขตการปกครอง จำแนกรายตำบล อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๒
ตารางที่ ๒	แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสงขลา ณ ราคาคงที่ ปี ๒๕๕๓ – ๒๕๕๗	๑๒
ตารางที่ ๓	แสดงจำนวนประชากร และจำนวนครัวเรือน อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๑๓
ตารางที่ ๔	แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๑๕
ตารางที่ ๕	แสดงพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอสะเดา	๑๖
ตารางที่ ๖	ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอำเภอสะเดา	๑๗
ตารางที่ ๗	ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	๑๙
ตารางที่ ๘	แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๒๑
ตารางที่ ๙	แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๒๒
ตารางที่ ๑๐	แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๒๒
ตารางที่ ๑๑	แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๒๓
ตารางที่ ๑๒	แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๒๔
ตารางที่ ๑๓	แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๒๔
ตารางที่ ๑๔	แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรกรอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๒๕
ตารางที่ ๑๕	แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้านอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๒๕
ตารางที่ ๑๖	ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอสะเดา	๒๗
ตารางที่ ๑๗	แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ยางพารา	๒๙
ตารางที่ ๑๘	แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๒๙
ตารางที่ ๑๙	แสดงปริมาณการปลูกยางพารา อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๓๕
ตารางที่ ๒๐	แสดงต้นทุนการผลิตยางพารา ปี ๒๕๖๒ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๓๗
ตารางที่ ๒๑	แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตยางพารา อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๓๘
ตารางที่ ๒๒	แสดงปริมาณการปลูกไม้ผล อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๔๐
ตารางที่ ๒๓	แสดงต้นทุนการผลิตทุเรียนต่อไร่ ปี ๒๕๖๒ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๔๒
ตารางที่ ๒๔	แสดง Smart Farmer ต้นแบบ/ Smart Farmer อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๔๒
ตารางที่ ๒๕	แสดงปริมาณการปลูกปาล์มน้ำมัน อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๔๔
ตารางที่ ๒๖	แสดงต้นทุนการผลิตปาล์มน้ำมัน ต่อไร่ ปี ๒๕๖๒ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๔๖
ตารางที่ ๒๗	แสดง Smart Farmer ต้นแบบ/ Smart Farmer อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๔๗
ตารางที่ ๒๘	แสดงปริมาณการปลูกโกโก้ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๔๘
ตารางที่ ๒๙	แสดงต้นทุนการผลิตโกโก้ต่อไร่ ปี ๒๕๖๘ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๔๙
ตารางที่ ๓๐	แสดงเกษตรกรต้นแบบ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๕๐
ตารางที่ ๓๑	แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๕๑
ตารางที่ ๓๒	แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix	๕๓

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ ๑	แสดงที่ตั้งและอาณาเขตของอำเภอสะเดา	๑
ภาพที่ ๒	แสดงพื้นที่ป่าไม้ อำเภอสะเดา	๓
ภาพที่ ๓	แสดงลักษณะภูมิประเทศ อำเภอสะเดา	๓
ภาพที่ ๔	แสดงกลุ่มชุดดินของอำเภอสะเดา	๗
ภาพที่ ๕	แสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในรอบ ๓๐ ปี ตั้งแต่ ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑	๘
ภาพที่ ๖	แสดงค่าอุณหภูมิเฉลี่ยในรอบ ๓ ปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๒	๙
ภาพที่ ๗	แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม อำเภอสะเดา	๙
ภาพที่ ๘	แผนที่แสดงแหล่งน้ำ อำเภอสะเดา	๑๑
ภาพที่ ๙	แสดงจำนวนประชากร ครั้วเรือน และครั้วเรือนเกษตรกรอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๑๓
ภาพที่ ๑๐	แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอสะเดา	๑๕
ภาพที่ ๑๑	แสดงหัวหน้าครั้วเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๒๑
ภาพที่ ๑๒	แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๒๒
ภาพที่ ๑๓	แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๒๓
ภาพที่ ๑๔	แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๒๓
ภาพที่ ๑๕	แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่าย	๒๘
ภาพที่ ๑๖	แสดงพื้นที่ชุดดินอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๓๑
ภาพที่ ๑๗	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกยางพารา อำเภอสะเดา	๓๓
ภาพที่ ๑๘	แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอสะเดา	๓๓
ภาพที่ ๑๙	แสดงการซ้อนทับพื้นที่เขตความเหมาะสมกับพื้นที่ปลูกจริงของยางพารา อำเภอสะเดา	๓๔
ภาพที่ ๒๐	แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอสะเดา	๓๔
ภาพที่ ๒๑	แสดงปริมาณการปลูกยางพารา อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๓๕
ภาพที่ ๒๒	แสดงปฏิทินการเพาะปลูกยางพาราในอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๓๗
ภาพที่ ๒๓	แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่มีศักยภาพ) สำหรับปลูกไม้ผล อำเภอสะเดา	๓๙
ภาพที่ ๒๔	แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกไม้ผล อำเภอสะเดา	๓๙
ภาพที่ ๒๕	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกไม้ผล (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอสะเดา	๔๐
ภาพที่ ๒๖	แสดงปริมาณการปลูกไม้ผล อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๔๑
ภาพที่ ๒๗	แสดงปฏิทินการเพาะปลูกไม้ผล ในอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๔๑
ภาพที่ ๒๘	แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่มีศักยภาพ) สำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน อำเภอสะเดา	๔๓
ภาพที่ ๒๙	แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปาล์มน้ำมัน อำเภอสะเดา	๔๓
ภาพที่ ๓๐	แผนที่แสดงพื้นที่ปาล์มน้ำมัน (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอสะเดา	๔๔
ภาพที่ ๓๑	แสดงปริมาณการปลูกปาล์มน้ำมัน อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๔๕
ภาพที่ ๓๒	แสดงปฏิทินการเพาะปลูกปาล์มน้ำมัน ในอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๔๖
ภาพที่ ๓๓	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกโกโก้ อำเภอสะเดา	๔๗

ท้องที่อำเภอสะเดาประกอบด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๑๒ แห่ง ได้แก่

- เทศบาลเมืองสะเดา ครอบคลุมพื้นที่ตำบลสะเดาทั้งตำบล
- เทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบลปาดังเบซาร์
- เทศบาลตำบลปริก ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบลปริก
- เทศบาลตำบลคลองแงะ ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบลพังลา
- เทศบาลตำบลสำนักขาม ครอบคลุมพื้นที่ตำบลสำนักขามทั้งตำบล
- เทศบาลตำบลปาดัง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลปาดังเบซาร์ (เฉพาะนอกเขตเทศบาลเมืองปาดังเบซาร์)
- องค์การบริหารส่วนตำบลปริก ครอบคลุมพื้นที่ตำบลปริก (เฉพาะนอกเขตเทศบาลตำบลปริก)
- องค์การบริหารส่วนตำบลพังลา ครอบคลุมพื้นที่ตำบลพังลา (เฉพาะนอกเขตเทศบาลตำบลคลองแงะ)
- องค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแก้ว ครอบคลุมพื้นที่ตำบลสำนักแก้วทั้งตำบล
- องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งหมอ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลทุ่งหมอทั้งตำบล
- องค์การบริหารส่วนตำบลท่าโพธิ์ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลท่าโพธิ์ทั้งตำบล
- องค์การบริหารส่วนตำบลเขามิเกียรติ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลเขามิเกียรติทั้งตำบล

ตารางที่ ๑ แสดงการแบ่งเขตการปกครอง จำแนกรายตำบล อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

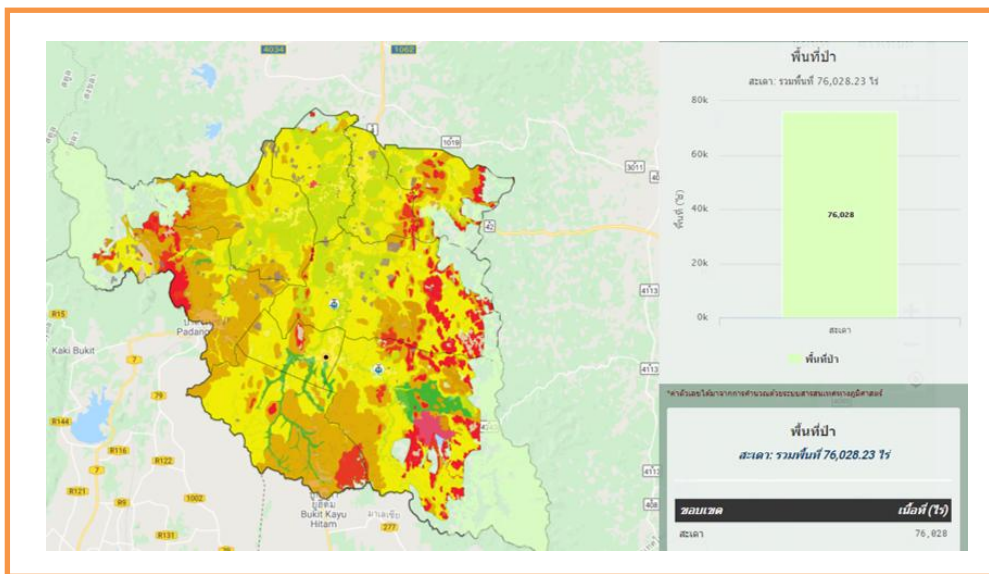
ตำบล	อบต.	ทม./ตำบล	จำนวนหมู่บ้าน	จำนวนบ้าน
สะเดา	-	๑	-	๘,๖๒๒
พังลา	๑	๑	๗	๙,๕๗๔
เขามิเกียรติ	๑	-	๕	๕,๘๑๗
ปริก	๑	๑	๑๑	๘,๘๑๒
สำนักแก้ว	๑	-	๑๐	๔,๗๐๕
สำนักขาม	-	๑	๗	๕,๑๘๐
ทุ่งหมอ	๑	-	๗	๑,๙๐๓
ท่าโพธิ์	๑	-	๘	๒,๗๕๓
ปาดังเบซาร์	-	๒	๑๑	๒,๑๔๕
รวม	๖	๖	๖๖	๔๙,๖๑๑

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา, พ.ศ.๒๕๖๘)

๒. ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

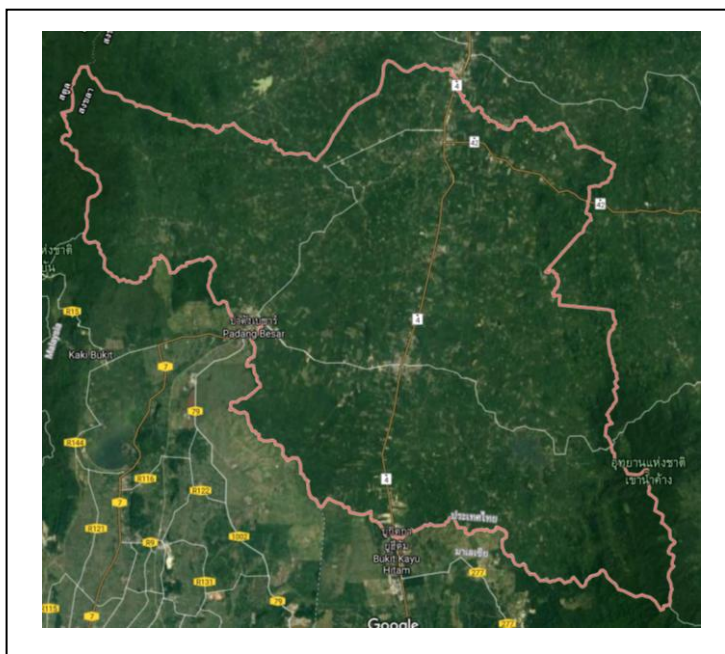
สภาพภูมิประเทศของอำเภอสะเดาโดยทั่วไป ทางทิศตะวันออกและทิศตะวันตกจะเป็นพื้นที่ภูเขา เนินเขา พื้นที่ลาดชันและพื้นที่ราบระหว่างเนินเขา โดยมีเทือกเขาสันกาลาศรีและเทือกเขาแก้ว ซึ่งเป็นเขตแดนกั้นระหว่างอำเภอสะเดา กับประเทศมาเลเซีย ซึ่งมีระดับความสูงประมาณ ๕๐๐ - ๖๐๐ ฟุตจากระดับน้ำทะเล เข้ามาเป็นเนินเขาเตี้ย และภูเขา เช่น เขาลูกช้าง เขามิเกียรติ ซึ่งมีความสูงจากระดับน้ำทะเล ๓๔๒ และ ๔๐๐ ฟุต สำหรับพื้นที่ราบเนินเขาจะมีความสูงจากระดับทะเลประมาณ ๑๐๐ ฟุต ส่วนตอนกลางของอำเภอสะเดาจะเป็นที่ราบลูกคลื่น ลอนลาด ซึ่งมีความลาดเทไปทางทิศเหนือ ทิศใต้จะมีเนินเขาเตี้ย หนาแน่นมากกว่าทางตอนเหนือ บางแห่งจะเป็นที่ราบลุ่ม มีน้ำขังในช่วงฤดูฝน และมีโอกาสน้ำท่วมฉับพลันได้

ภาพที่ ๒ แสดงพื้นที่ป่าไม้ อำเภอสะเดา
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา , พ.ศ.๒๕๖๘)

๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

ทิศตะวันออกและทิศตะวันตกจะเป็นพื้นที่ภูเขา เนินเขาพื้นที่ลาดชันและพื้นที่ราบระหว่างเนินเขา โดยมีเทือกเขาสันกาลาศิรีและเทือกเขาแก้ว ซึ่งเป็นเขตแดนกั้นระหว่าง อำเภอสะเดา กับประเทศมาเลเซีย

ภาพที่ ๓ แสดงลักษณะภูมิประเทศ อำเภอสะเดา
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา , พ.ศ.๒๕๖๘)

๒.๓ ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน

อำเภอสะเดา มีกลุ่มชุดดินเหมาะสมกับการปลูกพืชจำนวน ๗ กลุ่มชุดดิน โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. กลุ่มชุดดินที่ ๑๗

ชุดดิน : ชุดดินบุญชริก (Bt) ชุดดินสายบุรี (Bu) ชุดดินเขมราฐ (Kmr) ชุดดินโคกเคียน (Ko) และชุดดินหล่มเก่า (Lk) ชุดดินสุโขทัย (Pi) ชุดดินปากคม (Pkm) ชุดดินร้อยเอ็ด (Re) ชุดดินเรณู (Rn) ชุดดินสงขลา (Sng) และชุดดินวิสัย (Vi)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนละเอียดลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้า ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บางพื้นที่ดินเป็นกรดจัดมาก ขาดแคลนนํ้าและนํ้าท่วมขังในฤดูฝน ทำให้ความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบนํ้า

แนวทางการจัดการ :

ปลูกข้าว ในพื้นที่ที่เป็นกรดจัดมาก หว่านวัสดุปูน ๒๐๐-๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่ เพื่อเพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน โกลบตอซัง ปล่อยทิ้งไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือโกลบพืชปุ๋ยสด (โสนอัฟริกัน หรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ โกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๑๖-๘ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ ๒ หรือปลูกพืชไร่ พืชผักหรือพืชตระกูลถั่วหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชผักหรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร และมีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต มีการใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ เพื่อเพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน ควรมีการใช้วัสดุปูน ๒๐๐-๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้นํ้าในแปลงปลูก

๒. กลุ่มชุดดินที่ ๒๖

ชุดดิน : ชุดดินอ่าวลึก (Ak) ชุดดินห้วยโป่ง (Hp) ชุดดินกระบี่ (Kbi) ชุดดินโคกกลอย (Koi) ชุดดินลำภูรา (Lu) ชุดดินปากจั่น (Pac) ชุดดินพังงา (Pga) ชุดดินภูเก็ต (Pk) ชุดดินปะทิว (Ptu) และชุดดินท้ายเหมือง (Tim)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเหนียวลึกถึงลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้าหรือวัตถุต้นกำเนิดดินเนื้อละเอียด ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนนํ้าในระยะที่ฝนทิ้งช่วงนาน และเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินในพื้นที่ที่มีความลาดชัน

แนวทางการจัดการ :

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ หรือโกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านเมล็ดถั่วพรี ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ โกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชสลับเป็นแถบ ทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้นํ้าในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑๕-๒๖ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน วัสดุคลุมดิน ปลูกพืชแซม สร้างคันดิน ทำขั้นบันได

ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๓. กลุ่มชุดดินที่ ๓๒

ชุดดิน : ชุดดินลำแก่น (Lam) ชุดดินรือเสาะ (Ro) และชุดดินตาขุน (Tkn)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนหรือดินทรายแป่งละเอียดลึกมากที่เกิดจากตะกอนริมแม่น้ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

ปัญหา : ขาดแคลนน้ำ บางพื้นที่อาจมีน้ำไหลป่าท่วมขังฉับพลันในระยะที่มีฝนตกหนัก

แนวทางการจัดการ :

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี โดยให้มีการปลูกพืชบำรุงดินอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน หรือทำแนวรั้วหญ้าแฝก มีการใช้ปุ๋ยเคมีตามชนิดพืชที่ปลูก เพื่อรักษาความสามารถในการผลิตของดินไว้ไม่ให้เสื่อมโทรมลงและช่วยเพิ่มผลผลิต พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชคลุมดิน ปลูกพืชแซม ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๔. กลุ่มชุดดินที่ ๓๔

ชุดดิน : ชุดดินฉลอง (Chl) ชุดดินฝั่งแดง (Fd) ชุดดินควนกาหลง (Kkl) ชุดดินคลองท่อม (Km) ชุดดินคลองนกรทะเล (Knk) ชุดดินละหาน (Lh) ชุดดินนาท่าม (Ntm) และชุดดินท่าชะ (Te)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนละเอียดถึงลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือวัตถุต้นกำเนิดดินเนื้อเหนียว ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ดินปนทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำในระยะที่ฝนทิ้งชว่นาน และในพื้นที่ที่มีความลาดชัน ดินง่ายต่อการถูกชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน

แนวทางการจัดการ :

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี ให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชสลับเป็นแถบ ทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน ขึ้นบันได คันดิน ทำแนวรั้วหญ้าแฝกหรือทำฐานเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๕. กลุ่มชุดดินที่ ๓๘

ชุดดิน : ชุดดินคองหงษ์ (Kh) ชุดดินนาทวี (Nat) ชุดดินสะเดา (Sd) และชุดดินทุ่งหว้า (Tg)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนหยาบถึงหนักที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือวัตถุต้นกำเนิดดินเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ดินปนทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำในระยะที่ฝนทิ้งชวงนาน และในพื้นที่ที่มีความลาดชันดินง่ายต่อการถูกชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน

แนวทางการจัดการ :

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี ให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านเมล็ดถั่วพราง ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชสลับเป็นแถบ หรือทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชแซม ขึ้นบันได คันดิน ทำแนวรั้วหญ้าแฝกหรือทำฐานเฉพาะต้น ในช่วงการเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๖. กลุ่มชุดดินที่ ๔๕

ชุดดิน : ชุดดินชุมพร (Cp) ชุดดินหาดใหญ่ (Hy) ชุดดินคลองซาก (Kc) ชุดดินเขาขาด (Kkt) ชุดดินหนองคล้า (Nok) ชุดดินท่าฉาง (Tac) และชุดดินยะลา (Ya)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินต้นถึงลูกรัง เศษหินหรือก้อนหิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำของดินดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ดินต้นถึงชั้นลูกรัง เศษหินหรือก้อนกรวดกระจายทั่วไปอยู่บริเวณผิวหน้าดิน ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำ และในพื้นที่ที่มีความลาดชันจะเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินได้ง่าย

แนวทางการจัดการ :

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี ให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓-๔ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านเมล็ดถั่วพราง ๑๐-๑๒ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชสลับเป็นแถบ ทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด ๗๕x๗๕x๗๕ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยหน้าดินที่ไม่มีเศษหินหรือลูกรัง ร่วมกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๕-๕๐ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น สร้างคันดิน ทำขึ้นบันได ทำฐานปลูกเฉพาะต้น ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน หรือทำแนวรั้วหญ้าแฝก ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๗. กลุ่มชุดดินที่ ๕๐

ชุดดิน : ชุดดินพะโต๊ะ (Pto) และ ชุดดินสวี (Sw)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนถึงปานกลางถึงเศษหิน ก้อนหินหรือชั้นหินพื้น ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

๓. สภาพภูมิอากาศ

๓.๑ สภาพภูมิอากาศ

อำเภอสะเตาได้รับอิทธิพลจากลมมรสุม ที่พัดผ่านทางภาคใต้ของประเทศไทย ได้แก่

- ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้

มรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมประเทศไทย ระหว่างกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม โดยมีแหล่งกำเนิดจากบริเวณความกดอากาศสูง ในซีกโลกใต้บริเวณมหาสมุทรอินเดีย ซึ่งพัดออกจากศูนย์กลางเป็นลมตะวันออกเฉียงใต้ และเปลี่ยนเป็นลมตะวันตกเฉียงใต้เมื่อพัดข้ามเส้นศูนย์สูตร มรสุมนี้จะนำมวลอากาศชื้นจากมหาสมุทรอินเดียมาสู่ประเทศไทย ทำให้มีเมฆมากและฝนชุกทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามบริเวณชายฝั่งทะเล และเทือกเขาด้านรับลมจะมีฝนมากกว่าบริเวณอื่น

- ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ

หลังจากหมดอิทธิพลของมรสุมตะวันตกเฉียงใต้แล้ว ประมาณกลางเดือนตุลาคม จะมีมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมประเทศไทย จนถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ มรสุมนี้มีแหล่งกำเนิดจากบริเวณความกดอากาศสูงบนซีกโลกเหนือ แถบประเทศมองโกเลียและจีน จึงพัดพาเอามวลอากาศเย็น และแห้งจากแหล่งกำเนิดเข้ามาปกคลุมประเทศไทย ทำให้ท้องฟ้าโปร่ง อากาศหนาวเย็นและแห้งแล้งทั่วไป โดยเฉพาะภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนภาคใต้จะมีฝนชุกโดยเฉพาะภาคใต้ฝั่งตะวันออก เนื่องจากมรสุมนี้นำความชุ่มชื้นจากอ่าวไทยเข้ามาปกคลุม การเริ่มต้นและสิ้นสุดมรสุมทั้งสองชนิดอาจผันแปรไปจากปกติได้ในแต่ละปี

๓.๒ ฤดูกาล

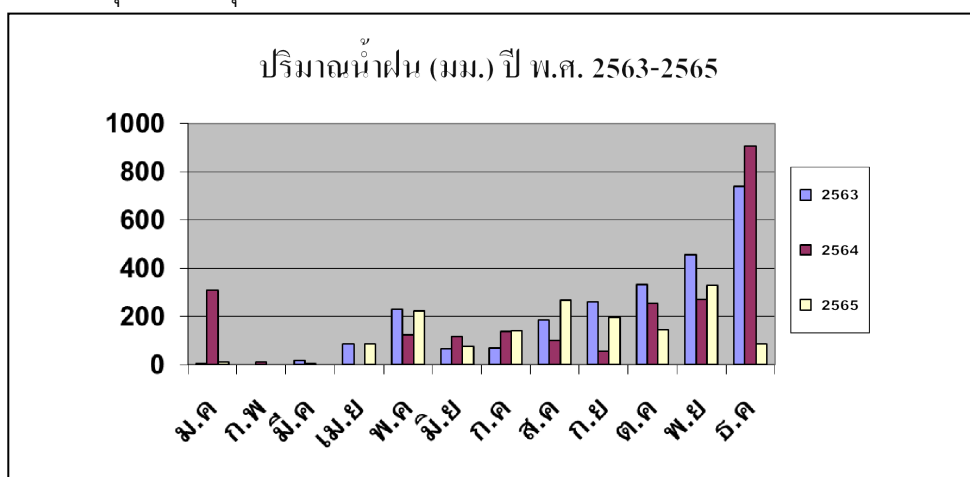
แบ่งออกได้ ๒ ฤดู คือ

๑. ฤดูฝน จะมีฝนตกเป็น ๒ ช่วง คือ เดือนเมษายน - มิถุนายน และเดือนสิงหาคมถึงเดือนธันวาคม ซึ่งมีฝนตกหนักและหนักมากในช่วงเดือนตุลาคม - พฤศจิกายน

๒. ฤดูแล้ง จะเริ่มตั้งแต่เดือนมกราคม - เดือนมีนาคม

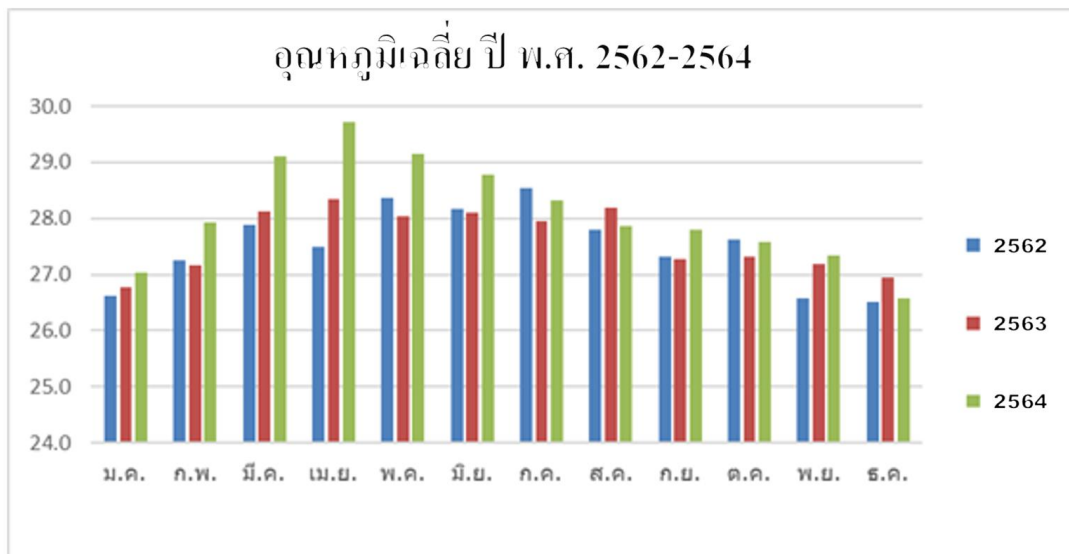
๓.๓ ปริมาณน้ำฝน

จากสถิติปริมาณน้ำฝนในรอบ ๓๐ ปี ช่วงเดือนที่มีฝนตกชุกที่สุด คือช่วง เดือนตุลาคม และเดือนมีนาคม ส่วนช่วงที่มีฝนตกน้อยที่สุด คือช่วงกุมภาพันธ์ และเดือน มีนาคม

ภาพที่ ๕ แสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในรอบ ๓๐ ปี ตั้งแต่ ปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔
(ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา, พ.ศ.๒๕๖๕)

๓.๔ อุณหภูมิ

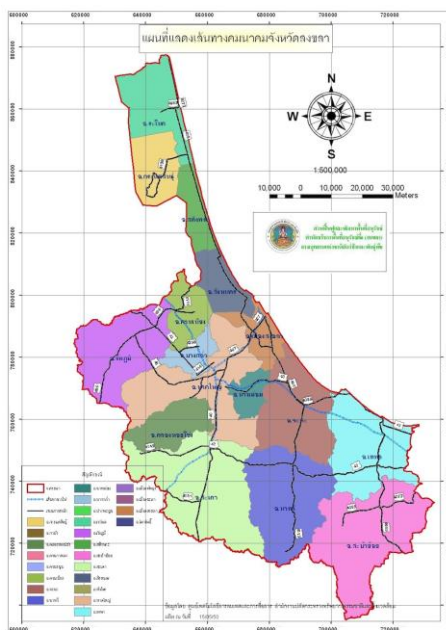
ภาพที่ ๖ แสดงค่าอุณหภูมิเฉลี่ยในรอบ ๓ ปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ.๒๕๖๒ - ๒๕๖๔ (ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา, พ.ศ. ๒๕๖๔)

๔. เส้นทางคมนาคม

๔.๑ เส้นทางคมนาคม

ทางหลวงหมายเลข ๔๐๗ อำเภอสะเดา

ทางหลวงหมายเลข ๔๐๗ หรือถนนกาญจนาภิเษย์เป็นเส้นทางหลักที่เชื่อมอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา เข้ากับอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ช่วงหาดใหญ่ถึงสะเดาได้ถูกรวมเป็นส่วนหนึ่งของทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔ ส่วนช่วงสงขลาถึงหาดใหญ่ ได้รับการกำหนดเป็นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๐๗

ภาพที่ ๗ แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม อำเภอสะเดา (ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา, พ.ศ.๒๕๖๘)

๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ

สภาพแหล่งน้ำธรรมชาติ ในอำเภอสะเดามีแหล่งน้ำที่ใช้ในการเกษตรประกอบด้วยคลอง บ่อน้ำตื้น ไม่มีระบบชลประทาน สำหรับคลองมีดังนี้

๑) **คลองอู่ตะเภา** เป็นคลองสายหลักของอำเภอสะเดา ซึ่งมีคลองสาขาคือ คลองปริก คลองสะเดา คลองเล่ คลองลำปึง คลองรำใหญ่ คลองรำน้อย คลองหิม คลองนางงาม คลองแก้ว คลองพังลา ซึ่งมีต้นกำเนิดจากเทือกเขาสันกาลาศีรี และเทือกเขาแก้ว โดยไหลไปทางทิศเหนือผ่านตำบลปริก ตำบลพังลา ตำบลท่าโพธิ์ เข้าสู่เขตอำเภอหาดใหญ่ที่หมู่ที่ ๗ ตำบลพังลา แล้วไหลลงสู่ทะเลสาบสงขลา ซึ่งมีปริมาณน้ำตลอดปี

๒) **คลองรำใหญ่** อยู่ด้านตะวันตกของอำเภอ มีคลองสาขา คือ คลองรำน้อย คลองนางงาม คลองหิม คลองแก้ว โดยไหลผ่านตำบลทุ่งหมอ ตำบลท่าโพธิ์ ลงสู่คลองอู่ตะเภา ที่หมู่ที่ ๒ ตำบลท่าโพธิ์ ซึ่งมีความกว้างประมาณ ๑๕๐ เมตร มีน้ำตลอดปี มีความยาวประมาณ ๑๒ กม.

๓) **คลองรำน้อย** เป็นที่รวมของ ๒ สาย คือ คลองนางงามและคลองหิมซึ่งมีความยาวประมาณ ๖ กม. โดยไหลผ่านหมู่ที่ ๔ ตำบลทุ่งหมอ รวมกับคลองรำใหญ่ ที่หมู่ที่ ๒ ตำบลทุ่งหมอ ทำให้มีน้ำตลอดปี

๔) **คลองแก้ง** ต้นกำเนิดจากเทือกเขาแก้ว โดยไหลผ่านหมู่ที่ ๕,๖,๗ ตำบลปาดังเบซาร์ มีระยะทางประมาณ ๙ กม. ไหลลงสู่คลองรำใหญ่ ที่ตำบลทุ่งหมอ มีน้ำตลอดปี

๕) **คลองนางงาม** กำเนิดมาจากเทือกเขาแก้ว โดยไหลผ่านหมู่ที่ ๘,๖,๗,๕ ตำบลปาดังเบซาร์ ระยะทาง ๒๒ กม. ไหลลงสู่คลองรำ ระยะทางประมาณ ๒๒ กม. ไหลลงสู่คลองรำ มีน้ำตลอดปี

๖) **คลองหิม** มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาแก้ว ไหลผ่านหมู่ที่ ๒ ตำบลปาดังเบซาร์ มีระยะทางประมาณ ๔ กม. ไหลลงสู่คลองรำน้อย มีปริมาณน้ำฝนตลอดปี

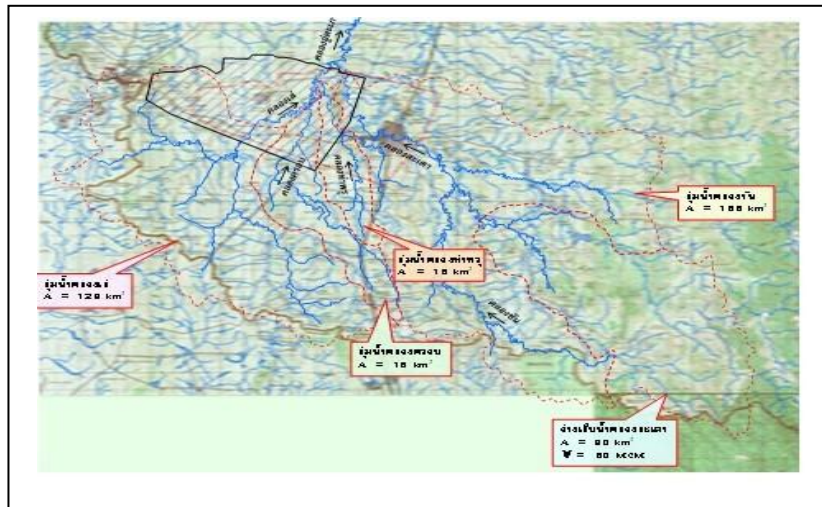
๗) **คลองปริก** กำเนิดจากภูเขาด้านตะวันออกติดต่อกับอำเภอนาทวี ไหลผ่านหมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๕ ตำบลปริก มีระยะทาง ๘ กม. ไหลลงสู่คลองตะเภา มีปริมาณน้ำตลอดปี

๘) **คลองสะเดา** กำเนิดจากเทือกเขาสันกาลาศีรี ไหลผ่านหมู่ที่ ๖,๔,๓,๒,๑ ตำบลสำนักแก้ว ไหลลงสู่คลองอู่ตะเภา มีระยะทางประมาณ ๑๗ กม. มีน้ำตลอดปี

๙) **คลองเล่** เป็นที่รวมของคลอง ๒ สาย คือคลองพานช้าง และคลองหลาปึง มีน้ำไม่ตลอดปี ชางมีต้นกำเนิดจากภูเขา ทางด้านทิศใต้ มีระยะทาง ๑๕ กม.

๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ (โครงการชลประทาน)

อ่างเก็บน้ำคลองสะเดา ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ บ้านห้วยคู ตำบลสำนักแก้ว อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๔-๒๕๔๑ เป็นอ่างเก็บน้ำที่อยู่ต้นน้ำคลองอู่ตะเภา โดยมีความจุอ่าง ๕๖.๗๔ ล้านลูกบาศก์เมตร เป็นแหล่งน้ำดิบ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำน้ำไปใช้สำหรับผลิตน้ำประปาสำหรับอำเภอสะเดาและอำเภอหาดใหญ่ และมีการส่งน้ำส่วนหนึ่งไปยังพื้นที่บริเวณสำนักแก้ว อำเภอสะเดา เพื่อการอุปโภคบริโภคของราษฎรทำอ่างเก็บน้ำคลองสะเดา ซึ่งประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค

ภาพที่ ๘ แผนที่แสดงแหล่งน้ำ อำเภอสะเดา
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๖. สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม

๖.๑ โครงสร้างเศรษฐกิจที่สำคัญ

เกษตรกรส่วนใหญ่จะมีการประกอบอาชีพด้านการเกษตรที่มีความหลากหลายอาชีพ การใช้แรงงานในการประกอบอาชีพการเกษตรจึงมีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งสามารถจำแนกออกเป็นกลุ่มอาชีพหลักที่สำคัญ ดังนี้

- ๑) กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมการผลิตยางพารา
- ๒) กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมการผลิตไม้ผล
- ๓) กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมการผลิตปาล์มน้ำมัน
- ๔) รายได้ รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร
รายได้ในภาคเกษตรเฉลี่ย ๑๒๖,๗๔๕.๗๑ บาท
รายได้นอกภาคเกษตรเฉลี่ย ๒๑,๒๒๔.๒๙ บาท
- ๕) สินเชื่อและภาวะหนี้ของเกษตรกร
หนี้สินในภาคเกษตรเฉลี่ย ๒๖,๐๕๗.๙๓ บาท
หนี้สินนอกภาคเกษตร ๔๐,๕๔๕.๓๖ บาท

๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสงขลา/ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product : GPP) ณ ราคาประจำปี

ในปีพ.ศ. ๒๕๖๖ เท่ากับ ๒๓๔,๙๑๑ ล้านบาท

ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว (Per Capita GPP) ณ ราคาประจำปี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ มีรายได้ต่อคน

ต่อปีเท่ากับ ๑๕๓,๕๐๕ บาท

ตารางที่ ๒ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสงขลา ณ ราคาคงที่ ปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๖

(ล้านบาท) รายการ	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖
ภาคเกษตร	๒๒,๔๖๑	๒๒,๔๑๒	๒๖,๔๘๑	๒๗,๘๗๔	๒๘,๐๙๕
สาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์และการป่าไม้	๙,๖๙๔	๙,๘๔๓	๑๑,๙๕๖	๑๒,๙๑๘	๑๓,๐๒๘
สาขาการประมง	๑๑,๐๙๐	๑๐,๑๔๐	๙,๙๙๙	๙,๐๙๔	๙,๑๓๔
ภาคนอกเกษตร	๑๒๐,๗๙๒	๑๒๑,๙๕๘	๑๒๓,๙๘๗	๑๒๘,๑๓๙	๑๒๔,๒๙๕
สาขาการพาหนะและเหมืองหิน	๑๖,๔๗๓	๑๕,๗๒๓	๑๔,๕๘๑	๑๖,๓๕๗	๑๖,๖๕๕
สาขาการผลิตอุตสาหกรรม	๒๗,๗๓๔	๒๗,๕๒๒	๒๘,๓๔๙	๒๙,๑๖๖	๒๙,๕๐๙
สาขาการไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา	๔,๒๘๕	๔,๔๒๘	๔,๘๗๗	๔,๕๕๑	๔,๗๐๒
สาขาการก่อสร้าง	๗,๓๗๑	๖,๖๑๕	๗,๔๔๕	๘,๙๐๙	๖,๖๑๘
สาขาการขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน	๑๙,๒๑๒	๑๙,๗๑๖	๑๗,๓๘๐	๑๖,๗๑๙	๑๕,๘๐๖
สาขาโรงแรมและภัตตาคาร	๓,๔๗๔	๓,๘๖๐	๓,๕๕๓	๓,๙๑๓	๓,๙๔๒
สาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม	๘,๐๐๖	๘,๔๖๕	๘,๔๐๒	๘,๕๘๔	๘,๗๔๑
สาขาตัวกลางทางการเงิน	๕,๑๒๙	๕,๗๐๔	๖,๓๐๑	๗,๓๖๕	๗,๘๑๔
สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ	๘,๒๐๕	๘,๔๘๖	๘,๔๖๕	๙,๓๗๐	๘,๘๒๐
สาขาการบริหารราชการแผ่นดินและการป้องกันประเทศ รวมทั้ง การประกันสังคมภาคบังคับ	๗,๙๓๙	๘,๓๗๕	๑๐,๕๙๘	๙,๓๑๔	๗,๓๗๐
สาขาการศึกษา	๗,๖๓๔	๘,๐๐๘	๘,๒๖๑	๘,๐๒๔	๘,๓๐๕
สาขาการบริการด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	๓,๔๑๔	๓,๓๔๘	๓,๕๖๘	๓,๖๐๔	๓,๖๕๔
สาขาการให้บริการชุมชนสังคมและบริการส่วนบุคคลอื่นๆ	๑,๐๗๕	๑,๑๕๖	๑,๒๐๑	๑,๒๒๗	๑,๒๐๔
สาขาลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	๑๔๗	๗๕	๒๐๔	๑๓๔	๑๕๑
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP)	๑๔๐,๘๘๒	๑๔๑,๔๖๖	๑๔๕,๑๓๐	๑๔๙,๒๔๗	๑๔๕,๔๕๔

(ที่มา : สำนักงานคลังจังหวัดสงขลา, พ.ศ.๒๕๖๘)

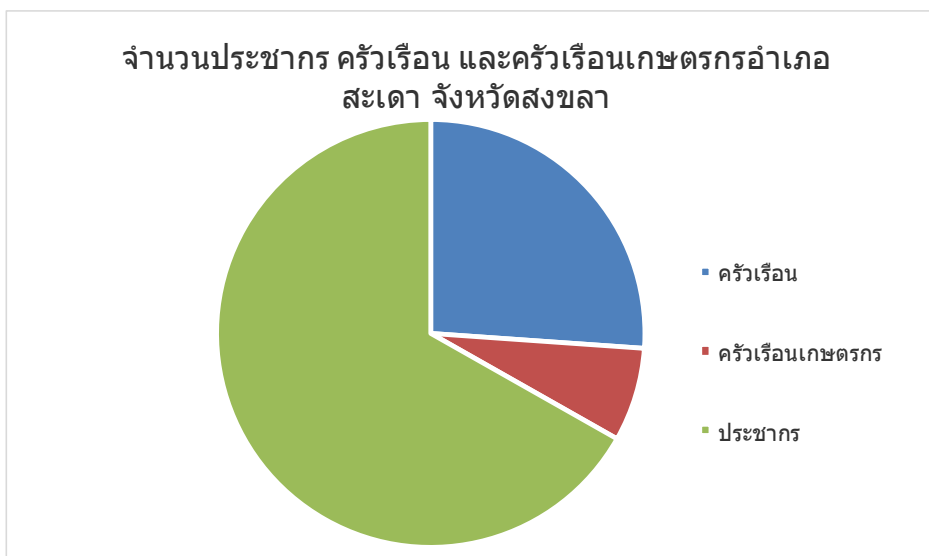
๖.๓ จำนวนครัวเรือน

อำเภอสะเตดา มีประชากรรวมทั้งสิ้น ๑๒๖,๙๐๔ คน จำแนกเป็นชาย ๖๒,๔๔๙ คน หญิง ๖๐,๔๕๕ คน ประชากรส่วนใหญ่ของอำเภอจะนับถือศาสนาพุทธ

ตารางที่ ๓ แสดงจำนวนประชากร และจำนวนครัวเรือน อำเภอสะเตดา จังหวัดสงขลา

ที่	ตำบล	ครัวเรือนทั้งหมด	ครัวเรือนเกษตรกร	ประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
๑	สะเตดา	๘,๖๒๒	๑๒๐๑	๑๐,๖๒๐	๑๑,๒๖๘	๒๑,๘๘๘
๒	ป่าดงเบงชารี	๙,๕๗๔	๑๗๕๖	๑๒,๙๔๗	๑๓,๒๑๘	๒๖,๑๖๕
๓	ปรีก	๕,๘๑๗	๑๙๘๘	๙,๒๓๔	๕,๒๑๕	๑๔,๔๔๙
๔	สำนักขาม	๘,๘๑๒	๘๑๑	๖,๕๓๖	๗,๕๘๙	๑๔,๑๒๕
๕	สำนักแต้ว	๔,๗๐๕	๑๗๐๒	๗,๑๙๒	๖,๘๕๕	๑๔,๐๔๗
๖	พังลา	๕,๑๘๐	๙๔๑	๖,๓๐๕	๖,๔๕๐	๑๒,๗๕๕
๗	เขามิเกียรติ	๑,๙๐๓	๗๖๙	๒,๕๗๙	๒,๕๙๗	๕,๑๗๖
๘	ทุ่งหมอ	๒,๗๕๓	๑๓๒๖	๓,๖๓๕	๓,๗๐๖	๗,๓๔๑
๙	ท่าโพธิ์	๒,๑๔๕	๙๙๖	๓,๔๐๑	๓,๕๕๗	๖,๙๕๘
รวม		๔๙,๖๑๑	๑๑,๔๖๐	๖๒,๔๔๙	๖๐,๔๕๕	๑๒๖,๙๐๔

ที่มา สำนักงานทะเบียนอำเภอสะเตดา, ๒๕๖๘

ภาพที่ ๙ แสดงจำนวนประชากร ครัวเรือน และครัวเรือนเกษตรกรอำเภอสะเตดา จังหวัดสงขลา (ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอสะเตดา, พ.ศ.๒๕๖๘)

๖.๔ การศึกษา

ในเขตพื้นที่อำเภอสะเดา ประกอบด้วย

๑) โรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน ๓ แห่ง ได้แก่

โรงเรียนชรรค์ชัย โรงเรียนป่าดงติณ โรงเรียนเทศบาล ๒

๒) ระดับประถมศึกษา ๔๕ แห่ง ได้แก่

โรงเรียนชาติตระการโกศล, วัดยางทอง, บ่อเกิดวิจิตรวิทยา, วัดสองพี่น้อง, บ้านท่าโพธิ์, บ้านปรก, บ้านยางเกาะ, บ้านควนเสม็ด, บ้านตะเคียนผา, บ้านปรกใต้, บ้านใหม่, บ้านหัวถนน, ต.ช.ด.ทุ่งไม้ดวน ๑, สังกวาลัยวิท ๒, ป่าดงติณสุลานนท์, สมาคมไทยผลิตยา ๒, สุขเกษมวิทยา, ตำรวจตระเวนชายแดนบ้านบาโรย, ชุมชนบ้านป่าดง, บ้านไร่, บ้านท่าช้อย, อนุบาลแก้วบุตร-คูสกุล, บ้านพังลา, วงศ์วิทย์, , บ้านระตะ, บ้านคลองแงะ, บ้านคลองแงะ, วัดม่วงก้อง, เสนพงศ์, สะเดา (ชรรค์ชัยกัมพลานนท์อนุสรณ์) , เทศบาล ๑ บ้านสะเดา, วัดศรีวิเทศสังฆาราม, สามัคคีศาสน์วิทยา, บ้านพรุเตียว, บ้านสำนักขาม, บ้านหน้าฮั่ว, บ้านทับโถบ, บ้านน้ำลัด, บ้านม่วง, บ้านควนตานี, วัดห้วยคู, บ้านเกาะค่าง, วัดเขามิเกียรติ, บ้านสำนักหว้า, ไทยรัฐวิทยา ๘๐

๓) วิทยาลัย ..๑... แห่ง ได้แก่

วิทยาลัยพุทธศาสนานานาชาติ

๖.๕ การสาธารณสุข

๑. สถานพยาบาลของรัฐ ประกอบด้วย โรงพยาบาลสะเดา และโรงพยาบาลป่าดงเบขาร์ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาล

๒. สถานพยาบาลของเอกชน ประกอบด้วย

๑) สถานพยาบาลของเอกชน จำนวน ๒๕ แห่ง

๒) ร้านขายยาแผนปัจจุบัน จำนวน ๓๕ แห่ง

๓) ร้านขายยาแผนโบราณ ๔ แห่ง

๔) คลินิกทันตกรรม ๖ แห่ง

๓. จำนวนบุคลากรทางการแพทย์

๑) แพทย์ จำนวน๑๘..... คน

๒) ทันตแพทย์ จำนวน ...๑๑.... คน

๓) เภสัชกร จำนวน๑๑.... คน

๔) พยาบาล จำนวน๑๔๐... คน

๕) เจ้าหน้าที่สาธารณสุข จำนวน๒๙๓... คน

๖) อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) จำนวน ...๑,๒๗๕..... คน

๖.๖ ศาสนา ประเพณีและวัฒนธรรม

๑. การนับถือศาสนา

๑) ศาสนา ประชาชนส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธ ประมาณ ๖๔ % และ ศาสนาอื่น ๆ ประมาณ ๓๖ %

๒. วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

๑) งานประเพณีชักพระ

๒) งานประเพณีเดือนสิบ

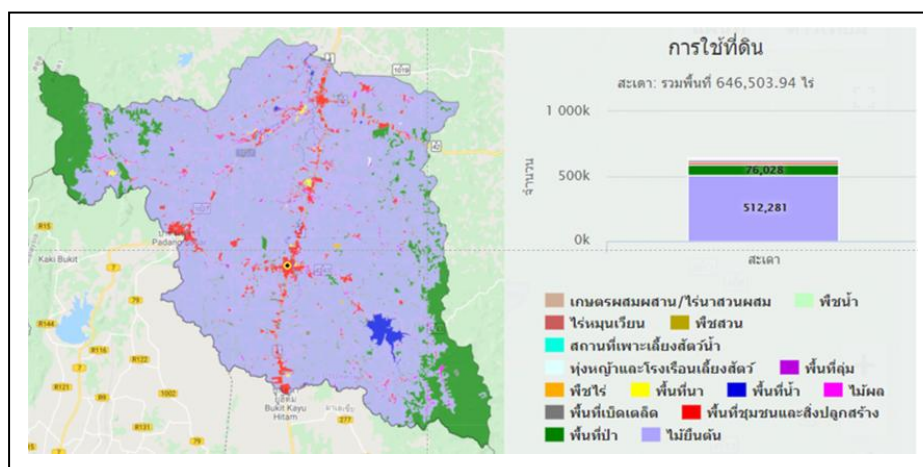
๓) งานประเพณีตักบาตรเทโว

๗. การใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

อำเภอสะเดามีการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ไม่ยืนต้น

ตารางที่ ๔ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่ป่า	๗๖,๐๒๘	๑๑.๗๕
พืชไร่	๒๔๙	๐.๐๓
พื้นที่น้ำ	๖,๐๓๘	๐.๙๓
ไม่ยืนต้น	๕๑๒,๒๘๑	๗๙.๒๓
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๒๔,๒๐๑	๓.๗๔
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๑๗,๙๗๐	๒.๗๗
ไม้ผล	๘,๑๘๙	๑.๒๖
ทุ่งหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	๑๕๓	๐.๐๒
พืชสวน	๔	๐.๐๐
พื้นที่นา	๑,๐๗๗	๐.๑๖
พื้นที่ลุ่ม	๑๓๐	๐.๐๒
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๑๔๓	๐.๐๒
พืชน้ำ	๐	๐

ภาพที่ ๑๐ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอสะเดา

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>

๘. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/ พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

อำเภอสะเดา พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ ยางพารา มีพื้นที่ปลูกมากจำนวน ๔๒๓,๘๙๙.๖๓ ไร่ รองลงมาคือปาล์มน้ำมัน มีพื้นที่ปลูกจำนวน ๖,๔๑๗.๗๙ ไร่ และทุเรียนมีพื้นที่ปลูกจำนวน ๓,๐๒๑ ไร่ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ปลูก ลองกอง มังคุด และมะพร้าว

ตารางที่ ๕ แสดงพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอสะเดา

ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา								
ตำบล	ข้าว (ไร่)	ยางพารา (ไร่)	ปาล์ม น้ำมัน (ไร่)	ลองกอง (ไร่)	ทุเรียน (ไร่)	มังคุด (ไร่)	มะพร้าว (ไร่)	อื่น ๆ (ไร่)
สะเดา	-	๑๗,๙๔๑.๒๗	๒๔๘.๙๓	๗	๑๒๕	๔		
ปรีก	-	๘๑,๗๖๕.๑๙	๑,๐๔๓.๘๐	๑๙๘	๔๙๙	๓๖		
พังลา	-	๒๑,๙๒๕.๔๖	๗๙๑.๑๙	๔	๗๕	๑๐		
สำนักแต้ว	-	๘๓,๙๖๒.๙๒	๓๘๓.๐๗	๔๑	๘๖๐	๔๗		
ทุ่งหมอ	-	๕๑,๑๗๖.๘๗	๑,๐๒๘.๑๐	๑๕	๕๕๔	๒๐		
ท่าโพธิ์	-	๒๘,๔๓๗.๐๓	๖๓๒.๗๕	๙	๕๕๔	๒๘		
ป่าดงเบซาร์	๑๑๖.๖๕	๕๒,๑๗๙.๔๓	๑,๓๔๔.๖๖	๓๘	๕๗๔	๑๑๒		
สำนักขาม	-	๖๑,๗๙๗.๗๖	๖๓๑.๑๔	๘	๑๔๖	๙		
เขามิเกียรติ	-	๒๔,๗๑๓.๗๑	๓๑๔.๑๖	๖	๑๐๗	๑๘		
รวม	๑๑๖.๖๕	๔๒๓,๘๙๙.๖๓	๖,๔๑๗.๗๙	๓๒๖	๓,๐๒๑	๒๘๔		

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา, พ.ศ.๒๕๖๘

๙. องค์กรและสถาบันต่าง ๆ

อำเภอสะเดา มีกลุ่มสถาบันเกษตรกร กลุ่มอาชีพการเกษตร ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานราชการ หลายกลุ่ม กลุ่มอาชีพการเกษตร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น มีกลุ่มต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ ๖ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอำเภอสะเดา

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
๑. วิสาหกิจชุมชนปาดังเบซาร์อินทรี	๘๑/๑	๑๐	ปาดังเบซาร์	๗	นาย กัญญา ก่อรัตนวิทยา
๒. วิสาหกิจชุมชนสุชาวดี	๕๔	๑๑	ปริก	๑๔	นางสมบุรณ์ ทวีใจ
๓. วิสาหกิจชุมชนสวนหม่อมผลิตเครื่องแกงสำเร็จรูปตราครก	๕๐	๕	ปริก	๑๕	นางจรรยา หมัดเด
๔. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มพัฒนาหน้าคอกร่วมใจ	๓/๒	๖	ท่าโพธิ์	๒๒	นาย อรรถธาดา มัญชวินทร์
๕. วิสาหกิจชุมชนทรัพย์เกษตรเจริญรุ่งเรือง	๒๖	๕	ปริก	๕๐	นาย พิเชษฐ แก้วจังหวัด
๖. วิสาหกิจชุมชนอนุรักษ์ภูมิปัญญาสุราไทย	๑๒/๒	๓	ทุ่งหมอ	๗	นาง ปราณี จันทรงาม
๗. วิสาหกิจชุมชนผลิตไวน์จากผลไม้	๔๒๗	๔	ทุ่งหมอ	๗	นาย ชาญณรงค์ หยุ่หนู
๘. วิสาหกิจชุมชนแปรรูปไม้กฤษณาไทยรุ่งเรืองเกษตร-ศรีวิชัย(สะเดา)	๒๐/๒	๑	ท่าโพธิ์	๘	นาย นิตย์ สนิทมัจโร
๙. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาในกระชัง	๑๒	๗	พังลา	๘	นาย จาริต ขุนทอง
๑๐. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเครื่องแกงสำเร็จรูปสมใจนึก	๘๒/๑๕	-	สะเดา	๗	นาง สารภี อีสโร
๑๑. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตภัณฑ์กะลามะพร้าว	๑๐๐/๗	๖	ปาดังเบซาร์	๑๒	นาง บุญธรรม มะโนเพชร
๑๒. วิสาหกิจชุมชนศรีประสมพัฒนา	๑๑๑/๑	๑๐	ปริก	๑๐	นาย นิคม ศรีประสม
๑๓. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสุรากลั่นบ้านเขาวังชิง	๑๓๖	๗	ท่าโพธิ์	๗	นางสาว นิตยา สวัสดิ์
๑๔. วิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงปลาน้ำจืดบ้านม่วงก้อง	๓๓๓/๔	๗	พังลา	๑๗	นาย ชำนาญ ชุมประยูร
๑๕. วิสาหกิจชุมชนเครื่องแกงสมุนไพรบ้านควนเสม็ด	๒๐๐/๒	๑๐	ปริก	๘	นาง สมนึก บัวสาย
๑๖. วิสาหกิจชุมชนบานาน่า สโตน	๖๕	๖	ปริก	๑๑	นางสาว ฝึเส้า เบ็นเหล็ม
๑๗. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงแพะ-แกะบ้านตะไล๊ะ	๒๑/๖	๘	ปาดังเบซาร์	๑๐	นาย อัศุลเลาะห์ ใจดี
๑๘. วิสาหกิจชุมชนท.หมอลานโพธิ์	๑๐๕/๒	๖	ทุ่งหมอ	๑๗	นาย คณิต พุทธกุล
๑๙. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรบ้านทุ่งสบายใจ	๑๐๑/๑	๖	ทุ่งหมอ	๗	นาง ชุมพูนุท ชูทอง
๒๐. วิสาหกิจชุมชนรับซื้อยางแผ่นชุมชนห้วยเสือกวาง	๒๖๑	๓	สำนักแต้ว	๗	นางสาว ณัฐนิชา ยอดแก้ว
๒๑. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปสมุนไพรพื้นบ้านชุมชนปริก	๑๑	๓	ปริก	๗	นางสาว อะมีนา ยาอีด
๒๒. วิสาหกิจชุมชนเพอร์ฟาร์มมิ่ง	๒๖/๗	๔	ปาดังเบซาร์	๗	นางสาว มนัสนันท์ หมื่นสุก
๒๓. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตปุ๋ยอินทรีย์บ้านท่าโพธิ์ตก	๔๑/๑	๓	ท่าโพธิ์	๒๓	นาย สุรชาติ หมาดหลี
๒๔. วิสาหกิจชุมชนน้ำพริกตำซั้งท่าสะท้อน	๑๕/๑	๕	ทุ่งหมอ	๗	นาง อุดมพร ชูสุวรรณ
๒๕. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเครื่องแกงชุมชนท่าสะท้อน	๑๘๖	๕	ทุ่งหมอ	๘	นางสาว สมจิตร์ บุญธรรม
๒๖. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผึ้งทองอำเภอสะเดา	๔๓/๒	๓	ท่าโพธิ์	๗	นาย บัญญัติ อัครมณี
๒๗. วิสาหกิจชุมชนแคร์คลีน บ้านไทย-จิงโหลน	๑๖๐/๒๙	๗	สำนักขาม	๘	นาย กิตติ บุญนำ
๒๘. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเครื่องแกงทุ่งไม้ด้วน	๕๖/๑๑	๗	ปาดังเบซาร์	๑๑	นาง สุกดา เบ็ญฤทธิ์
๒๙. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเครื่องแกงชุมชนบ้านทุ่งปราบ	๒๐๓/๑๖	-	สะเดา	๑๐	นางสาว สำอางค์ ประสานไทย

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
๓๐. วิสาหกิจชุมชนการท่องเที่ยวเชิงเกษตรสวนลุงใหญ่และเครือข่าย	๔๕/๓	๘	ป่าดงเบขาร์	๗	นาย ปริญญา บุรีรักษ์
๓๑. วิสาหกิจชุมชนคนปริก มีกิน มีใช้ (ผักอินทรีย์)	๑๓	๒	ปริก	๗	นาย ศุภชัย ชูเชิด
๓๒. วิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรบ้านยางเกาะ ๒	๑๓๕	๙	ปริก	๑๑	นาย ประพันธ์ เพ็ชรรัตน์
๓๓. วิสาหกิจชุมชนเพื่อการผลิตปุ๋ยอินทรีย์บ้านยางเกาะ	๒๖/๒	๙	ปริก	๙	นาง จินตนา ศรีเฉลิม
๓๔. วิสาหกิจชุมชนต้นปริกบาดึก	-	๓	ปริก	๗	นาย สมเกียรติ ภูมิภรณ์
๓๕. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มขนมไทยและเบเกอรี่ชุมชนตลาดใต้-บ้านกลาง	๙	๓	ปริก	๗	นางสาว สุนิสา หมัดไส๊ะ
๓๖. วิสาหกิจชุมชนเกษตรพาชน ณ เขามีเกียรติ	๓๕/๖	๔	เขามีเกียรติ	๗	นาย วิชิต โพธิ์พงศา
๓๗. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเครื่องแกงตำมือบ้านท่าคลอง	๖๘/๕	๙	สำนักแก้ว	๑๑	นาง อนงค์ ไชยภักดี
๓๘. วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตผลทางการเกษตรบ้านนา	๔๙/๑	๕	ป่าดงเบขาร์	๑๐	นางสาว ชาริษา หวันประรัตน์
๓๙. วิสาหกิจชุมชนสุรากลั่นชุมชนหยดน้ำค้างบ้าน ๘๐๐ ไร่	๑๐๒/๒	๘	สำนักแก้ว	๗	นาง สารภี ฉิมมณี
๔๐. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มคนเลี้ยงชันโรง (อุง) อำเภอสะเดา	๑๙๖	๑๗	ปริก	๑๗	นาง สุกัลยา ชาววงจักร
๔๑. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้เลี้ยงแมลงเศรษฐกิจเทศบาลเมืองสะเดา	๕๖	-	สะเดา	๑๕	นาย โชคชัย ราชแก้ว
๔๒. วิสาหกิจชุมชนไข่มุกฟาร์ม	๔/๔	๔	สำนักแก้ว	๗	นางสาว อรอนงค์ แก้วบุตร
๔๓. วิสาหกิจชุมชนสยามพลตำบลสะเดา	๖๒	-	สะเดา	๑๐	นาย จารุวัฒน์ สุวรรณรัตน์
๔๔. วิสาหกิจชุมชนสุรากลูกทุ่ง ตาลโตนด	๒๒/๒๙	-	สะเดา	๗	นาย อโน รักชุม
๔๕. วิสาหกิจชุมชนรวมกลุ่มเกษตรทุ่งหมอ	๖๐/๑	๖	ทุ่งหมอ	๑๗	นาย นพดล ภักดี
๔๖. วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตโกโก้เทศบาลเมืองสะเดา	๕๗	-	สะเดา	๘	นายมงคล สุโร
๔๗. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสูงวัยมอไซค์ซิ่ง	๘๘/๑	๒	ทุ่งหมอ	๘	นางจงกล กล้าใจ
๔๘. วิสาหกิจชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงเลี้ยงสัตว์น้ำกึ่งพืชกลุ่มทุ่งหมอ	๖๗/๒	๔	ทุ่งหมอ	๗	นางสาวพรพรรณ ประทุมวัลย์
๔๙. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรอินทรีย์บ้านบางกม	๒๐/๓	๖	ทุ่งหมอ	๒๐	นางสาวจิตาภา สกฤษษ์
๕๐. วิสาหกิจชุมชนแปรรูปอาหารเหนือ-ใต้	๔/๒	-	ป่าดงเบขาร์	๗	นางบุญรัตน์ สุกสว่าง
๕๑. วิสาหกิจชุมชนพริกแกงตำมือบ้านสองพี่น้อง	๔/๘	๑	ท่าโพธิ์	๘	นางเบญจพร รัตนชล
๕๒. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มไต้ปลาแห่งสำนักแก้ว	๑๘๙/๑	๓	สำนักแก้ว	๑๙	นางสาวสุทธิดานต์ สงกา
๕๓. วิสาหกิจชุมชนบ้านพรุเดียว	๑๔๓	๕	สำนักขาม	๗	นางอาทิตยา อิบรอเห็น
๕๔. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเผาถ่านอัดแท่งสะเดา	๖/๓๓	-	สะเดา	๗	นางสาวสุชัญฉิณี แซ่ซ่ง
๕๕. วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตผลทางการเกษตรสะเดา	๒๕๑	๕	พังลา	๗	นายนิรันดร์ ชินวราพัฒน์
๕๖. วิสาหกิจชุมชนสภาประชาชน ๔ ภาคสะเดา	๑๑/๖	๕	สำนักขาม	๗	นายสุทนต์ สุวรรณโณ

๕๗. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสตรีเข้มแข็งบ้านสองพี่น้อง	๔๐/๘	๑	ท่าโพธิ์	๗	นางเบญจพร รัตนชล
--	------	---	----------	---	------------------

ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา,พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๗ ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
๑. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านสวนหม่อม	-	๕	ปริก	๑๐	นางสอผีห๊ะ หล๊ะหมุด
๒. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านโคกเนียนตก	-	๔	ท่าโพธิ์	๑๐	นางสาวณัฐธิกานต์ เกษมคุณานนท์
๓. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านควนเสม็ด	-	๑๐	ปริก	๑๕	นางจรวาย เพ็ชรแก้ว
๔. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรนำพริกตลาดใต้บ้านกลาง	-	๓	ปริก	๑๐	นางจรรยา หมดเด
๕. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านท่าสะท้อน	-	๕	ทุ่งหมอ	๑๑	นางสาวสมจิตร บุญ ธรรม
๖. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านทุ่งสบายใจ	-	๖	ทุ่งหมอ	๑๑	นางชมพูนุช ชูทอง
๗. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านชายควน	๑๘๖	๔	ป่าดงเบขาร์	๑๕	นางสาวภูภาณูจ์ เลิศ แดง
๘. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรชุมชนบ้านตัวอย่าง	-	-	สะเดา	๑๐	นางออย สุวรรณชาติรี
๙. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านหัวควน	-	๖	สำนักแก้ว	๑๑	นางวาสนา สารวาง กุล
๑๐. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านบาโรย	-	๑๑	ป่าดงเบขาร์	๑๐	นางสาวดวงเดือน จันทร์ดี
๑๑. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรตำบลพังลา	๑๐๐	๖	พังลา	๑๐	นางสุวลักษณ์ หมัดเจาะเระ
๑๒. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร "ทองม้วน บ้านสำนักหัว"	๒๒/๑	๓	เขามี่เกียรติ	๑๐	นาง สมใจ ทองเสนอ
๑๓. กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านเกาะค่าง	-	๘	สำนักแก้ว	๔๐	-
๑๔. กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียน ตชด.สี่มวลง	-	๖	สำนักแก้ว	๓๐	-
๑๕. กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนเทศบาลตำบลปริก	-	๓	ปริก	๓๐	-
๑๖. กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนเทศบาล๑สะเดา	-	-	สะเดา	๓๐	-
๑๗. กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนวัดสองพี่น้อง	-	๑	ท่าโพธิ์	๒๐	-
๑๘. กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียน ตชด.บ้านบาโรย	-	๑๑	ป่าดงเบขาร์	๓๖	-
๑๙. กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียน ตชด.บ้านทุ่งสบายใจ	-	๖	ทุ่งหมอ	๓๐	-
๒๐. กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านระตะ	-	๓	พังลา	๓๐	-
๒๑. กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียน ตชด.บ้านชายควน	-	๔	ป่าดงเบขาร์	๓๐	-
๒๒. กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ่อเกิดวิจิตรวิทยา	-	๕	ทุ่งหมอ	๒๐	-
๒๓. กลุ่มพัฒนาคุณภาพทุเรียน	๑๓๐/๑	๓	สำนักแก้ว	๓๐	นายอาหมื่น แอเดียว
๒๔. กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์บ้านควนเสม็ด	๒๒๐/๒	๑๐	ปริก	๑๕	นางจรวาย เพ็ชรแก้ว
๒๕. กลุ่มเลี้ยงชันโรง	-	-	สะเดา	๒๕	นายโชคชัย ราชแก้ว
๒๖. กลุ่มเลี้ยงผึ้งโพรง (ผึ้งทอง)	๔๓/๒	๓	ท่าโพธิ์	๖๘	นายอารีย์ จินตามณี
๒๗. กลุ่มปลูกผักยกแคร่บ้านตะเลาะ	-	๘	ป่าดงเบขาร์	๑๒	นายอนุชิต ว่องเจริญชัย

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
๒๘. กลุ่มฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพเกษตรกรบ้านสำนักหว้า	๕๖	๓	เขามี่เกียรติ	๓๐	นายเชาว์ รัตนพันธ์
๒๙. กลุ่มปลูกมะนาวในท่อซีเมนต์	-	๗	ทุ่งหมอ	๑๐	นายพิเชษฐ์ ร่วมบัว
๓๐. กลุ่มเลี้ยงปลาในกระชัง	-	๒	ท่าโพธิ์	๑๐	นายมะหนับ ยาอืด
๓๑. กลุ่มส่งเสริมอาชีพบ้านยางเกาะ	๒๖/๒	๙	ปริก	๑๐	นางจินตนา ศรีเฉลิม
๓๒. กลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่	๖๐/๑	๖	ทุ่งหมอ	๑๘	นายนพดล ภัคดี
๓๓. กลุ่มส่งเสริมอาชีพผู้ปลูกพืชผัก พืชไร่ และไม้ผล บ้านโคกเนียนตก	๓/๑	๔	ท่าโพธิ์	๑๑	นางสาวณัฐธิกานต์ เกษมคุณานนท์
๓๔. กลุ่มส่งเสริมอาชีพเห็ดสองพี่น้อง	๒๔๘/๑	๖	ปาดังเบซาร์	๑๑	นางสมจิตร จันทฤทธิ์
๓๕. กลุ่มส่งเสริมอาชีพแหนแดงบ้านม่วงก้อง	๙	๗	พังลา	๑๑	นางสาวสายจิต ขุนทอง

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา,พ.ศ.๒๕๖๘

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ

๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๑) เกษตรกร

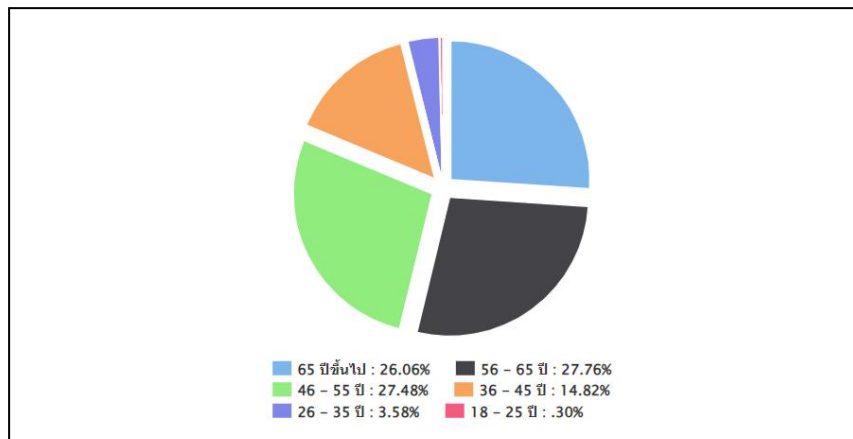
(๑) ครุว์เรือนเกษตรกร (ตามทะเบียนบ้าน)

อำเภอ สะเดา มีครุว์เรือนเกษตรกร จำนวน ๑๑,๖๙๔ ครุว์เรือน โดยมีหัวหน้าครุว์เรือนเกษตรกร อายุระหว่าง ๕๖-๖๕ ปี จำนวน ๓,๒๔๖ ครุว์เรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๗๖ รองลงมาอายุ ๔๖-๕๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๔๘ และอายุ ๖๕ ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๐๖ ตามลำดับ

ตารางที่ ๘ แสดงหัวหน้าครุว์เรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

ช่วงอายุ (ปี)	ครุว์เรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๓,๐๔๘.๐๐	๒๖.๐๖
๕๖ - ๖๕ ปี	๓,๒๔๖.๐๐	๒๗.๗๖
๔๖ - ๕๕ ปี	๓,๒๑๔.๐๐	๒๗.๔๘
๓๖ - ๔๕ ปี	๑,๗๓๓.๐๐	๑๔.๘๒
๒๖ - ๓๕ ปี	๔๑๙.๐๐	๓.๕๘
๑๘ - ๒๕ ปี	๓๕.๐	๐.๓๐
รวม	๑๑,๖๙๔.๐๐	๑๐๐.๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา, พ.ศ. ๒๕๖๘

ภาพที่ ๑๑ แสดงหัวหน้าครุว์เรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา)

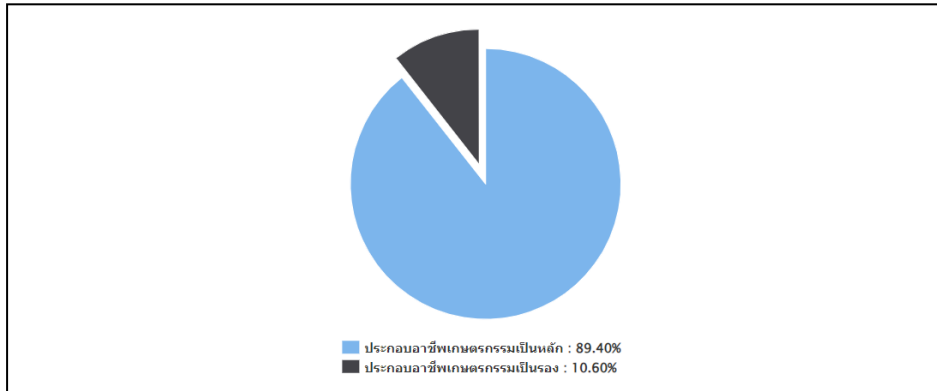
(๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

อำเภอสะเดา มีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นหลัก จำนวน ๑๐,๔๕๕ ครุว์เรือน คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๔๐ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๑,๒๓๙ ครุว์เรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๖๐

ตารางที่ ๙ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๑๐,๔๕๕	๘๙.๔๐
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๑,๒๓๙	๑๐.๖๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา, พ.ศ. ๒๕๖๘

ภาพที่ ๑๒ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา)

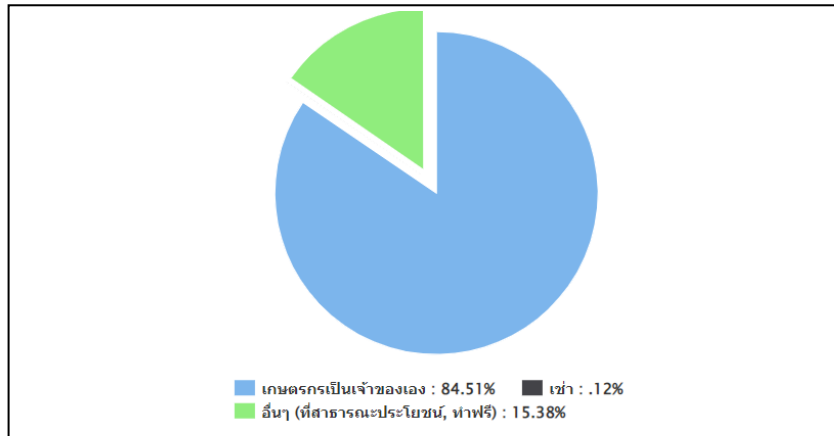
(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรอำเภอสะเดา ส่วนใหญ่เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง จำนวน ๘,๖๓๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๕๑ รองลงมาคืออื่น ๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี) จำนวน ๑,๕๑๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๓๘ และเช่า จำนวน ๑๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๒ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๐ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง	๘,๖๓๔	๘๔.๕๑
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๑,๕๑๗	๑๕.๓๘
เช่า	๑๒	๐.๑๒

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา, พ.ศ. ๒๕๖๘

ภาพที่ ๑๓ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา)

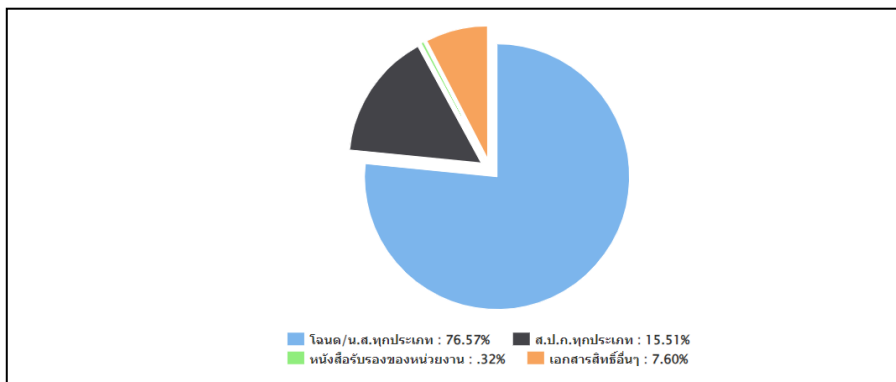
(๔) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

เกษตรกรอำเภอสะเดา มีการถือครองที่ดินแบบโฉนด/น.ส.ทุกประเภท จำนวน ๖,๘๕๘ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๕๗ รองลงมาคือเอกสารสิทธิ์ประเภทส.ป.ก. ทุกประเภท จำนวน ๑,๓๘๙ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๕๑ และเอกสารสิทธิ์ อื่น ๆ จำนวน ๖๗๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๗.๖๐ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๑ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรองของหน่วยงาน	เอกสารสิทธิ์อื่น ๆ	
๖,๘๕๘	๑,๓๘๙	๒๙	๖๘๑	๑๐,๑๘๗

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา, พ.ศ. ๒๕๖๘

ภาพที่ ๑๔ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา)

๒) องค์กรและสถาบันเกษตรกร

(๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

อำเภอสะเดา มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๑๒ กลุ่ม มีสมาชิก ๑๓๕ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๑๑ กลุ่ม สมาชิก ๑๑๗ ราย กลุ่มยุวเกษตรกร ๙ กลุ่ม สมาชิก ๒๗๐ ราย วิสาหกิจชุมชน ๕๒ แห่ง สมาชิก ๕๕๙ ราย สหกรณ์ จำนวน ๖ แห่ง สมาชิก ๔๓๖ ราย

ตารางที่ ๑๒ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจ		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
เขามิเกียรติ	๒	๒๒	๑	๑๐	๐	๐	๒	๗	๐	๐	๐	๐
พังลา	๑	๑๑	๑	๑๐	๑	๑๑	๔	๓๒	๐	๐	๐	๐
ทุ่งหมอ	๒	๒๖	๒	๒๐	๒	๒๕	๑๐	๗๐	๑	๓๐	๐	๐
ท่าโพธิ์	๒	๓๐	๑	๑๐	๑	๑๐	๖	๗๕	๑	๓๐	๐	๐
ปริก	๒	๒๐	๒	๒๐	๑	๒๓	๑๓	๑๗๓	๒	๘๐	๐	๐
สะเดา	๑	๑๕	๒	๒๐	๑	๑๐	๖	๖๕	๑	๒๕๐	๐	๐
สำนักแต้ว	๑	๑๑	๑	๑๐	๒	๒๑	๖	๕๑	๑	๔๕	๐	๐
สำนักขาม	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๓	๒๒	๐	๐	๐	๐
ปาดังเบซาร์	๒	๒๒	๒	๒๗	๒	๒๐	๗	๖๔	๐	๐	๐	๐
รวม	๑๓	๑๕๗	๑๒	๑๒๗	๑๐	๑๒๐	๕๗	๕๕๙	๖	๔๓๕	๐	๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา, พ.ศ. ๒๕๖๘

๓) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

อำเภอสะเดา มีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ๑ ศูนย์ และศพก. เครือข่าย ๑๖ ศูนย์ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ๑ ศูนย์ ศูนย์จัดการดินและปุ๋ย ๑ ศูนย์ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ๙ ศูนย์ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ๑๒ ศูนย์ และศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน ๙ ศูนย์

ตารางที่ ๑๓ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศตปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฏิรูป	
เขามิเกียรติ	๐	๐	๐	๐	๑	๑	๐	๐	๑
พังลา	๐	๑	๐	๐	๑	๑	๐	๐	๑
ทุ่งหมอ	๐	๒	๐	๐	๑	๑	๐	๐	๑
ท่าโพธิ์	๑	๓	๐	๑	๑	๑	๑	๐	๑
ปริก	๐	๑	๐	๐	๑	๑	๑	๐	๑
สะเดา	๐	๔	๑	๐	๑	๑	๐	๐	๑
สำนักแต้ว	๐	๑	๐	๐	๑	๑	๐	๐	๑
สำนักขาม	๐	๒	๐	๐	๑	๑	๑	๐	๑
ปาดังเบซาร์	๐	๒	๐	๐	๑	๑	๐	๐	๑
รวม	๑	๑๖	๑	๑	๙	๙	๓	๐	๙

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา, พ.ศ. ๒๕๖๘

(๑) อาสาสมัครเกษตร

อำเภอสะเดา มีอาสาสมัครเกษตร จำนวน ๑๘๖ คน โดยมีเกษตรกรหมู่บ้านจำนวนมากที่สุด จำนวน ๗๓ ราย รองลงมาคือหมอดินอาสา ๕๒ ราย และครูบัญชีอาสา ๓๑ ราย ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม อาสาสมัครเกษตรบางรายทำหน้าที่อาสาสมัครมากกว่า ๑ หน้าที่

ตารางที่ ๑๔ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตรกร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
เขามี่เกียรติ	๐	๓	๐	๐	๔	๕	๐	๐	๐
พังลา	๐	๑	๓	๐	๒	๗	๐	๐	๐
ทุ่งหมอ	๐	๓	๑	๑	๗	๗	๐	๐	๑
ท่าโพธิ์	๐	๕	๒	๐	๘	๘	๒	๑	๐
ปริก	๒	๕	๐	๑	๑๐	๑๑	๑	๐	๐
สะเดา	๐	๒	๐	๐	๐	๗	๐	๐	๐
สำนักแต้ว	๐	๑๐	๑	๑	๘	๑๐	๐	๑	๗
สำนักขาม	๐	๒	๐	๐	๔	๗	๑	๐	๑
ปาดังเบซาร์	๑	๐	๐	๒	๙	๑๑	๐	๐	๐
รวม	๓	๓๑	๗	๕	๕๒	๗๓	๔	๒	๙

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา, พ.ศ.๒๕๖๘

(๒) ประชาชนชาวบ้าน

อำเภอสะเดา มีประชาชนชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกประชาชนชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของประชาชนแต่ละคน ซึ่งในอำเภอสะเดา มีประชาชนชาวบ้านจำนวน ๑ คน

ตารางที่ ๑๕ แสดงข้อมูลประชาชนชาวบ้านอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

ตำบล	จำนวน (ราย)	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่
ท่าโพธิ์	๑	นายประยูร แสงแก้ว	๒๔ ม.๖ ต.ท่าโพธิ์ อ.สะเดา จ.สงขลา
รวม	๑		

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา, พ.ศ.๒๕๖๘

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ นายประยูร แสงแก้ว

บ้านเลขที่ ๒๔ หมู่ที่ ๖ ตำบลท่าโพธิ์ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

สถานการณ์ของพื้นที่ : อำเภอสะเดา มีพื้นที่ปลูกยางพารา จำนวน ๔๒๔,๘๑๐ ความเหมาะสม N จำนวนพื้นที่ปลูก ๒๖,๘๘๕ ไร่ S๑ จำนวนพื้นที่ปลูก ๑๓๑,๑๒๕ ไร่ S๒ จำนวนพื้นที่ปลูก ๘๑,๗๙๙ ไร่ S๓ จำนวนพื้นที่ปลูก ๑๘๕,๐๐๑ ไร่ เกษตรกรส่วนมากประกอบอาชีพทำการเกษตร ซึ่งเป็นอาชีพหลัก คือการทำสวนยางพารา ซึ่งจำนวน

พื้นที่ปลูกใน S ๓ จำนวนมาก และผลผลิตยางพาราก็ได้น้อย พร้อมกับราคาผลผลิตตกต่ำ จึงจำเป็นต้องให้เกษตรกรเพิ่มผลผลิต และมีอาชีพเสริมในสวนยางพารา เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร กลุ่มเกษตรกรและชุมชน

แนวทางการพัฒนา : บริหารจัดการน้ำในแปลงเกษตรให้มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยใช้ระบบการให้น้ำอัจฉริยะ และพัฒนาศพก.หลัก ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ : มีกิจกรรมหลากหลาย เช่น พืชรวมยาง ด้านปศุสัตว์ ด้านประมง ด้านพัฒนาที่ดิน แปรรูปผลผลิตเกษตรกร

หลักสูตรหลัก

- การปลูกพืชรวมยาง
- การผลิตปุ๋ยหมักและน้ำหมัก
- การผลิตสารชีวภัณฑ์และไส้เดือนฝอย

หลักสูตรเสริม

- การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า อาชีพเสริม เพิ่มรายได้ เช่น การปลูกดอกหน้าวัว

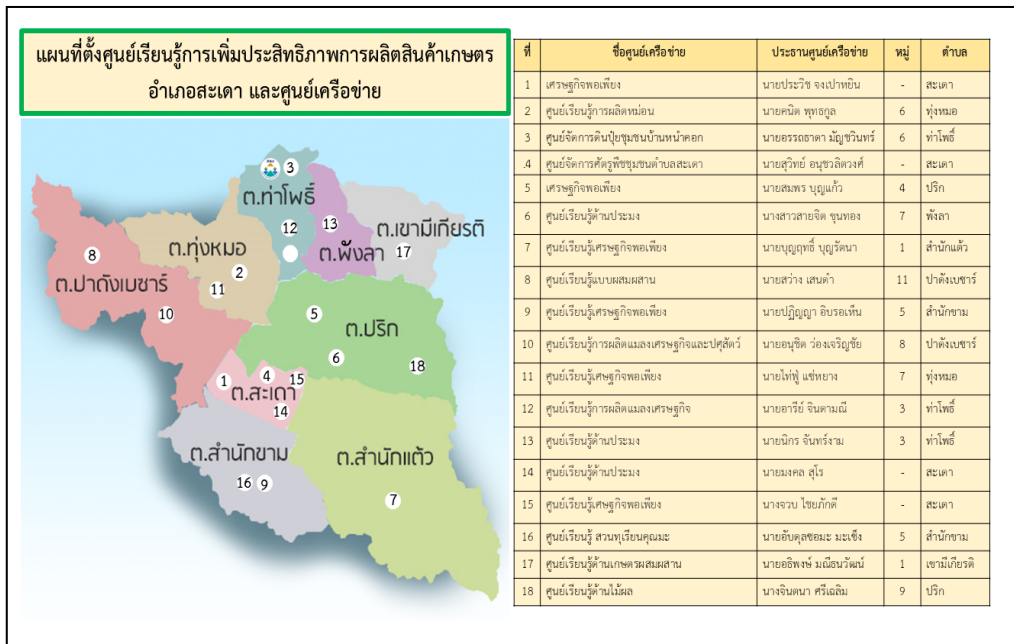
หลักสูตรบังคับ

- เศรษฐกิจพอเพียง เกษตรผสมผสาน

ศูนย์เครือข่าย จำนวน ๑๖ ศูนย์

ตารางที่ ๑๖ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอสะเดา
จังหวัดสงขลา

แบบสรุปรายชื่อ						
ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา						
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุล ประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์ ประธานศูนย์เครือข่าย
			หมู่	ตำบล		
๑	ศูนย์เรียนรู้การผลิตหมอน	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๖	ทุ่งหมอ	นายคณิต พุทธิกุล	๐๘๑-๘๙๘๓๑๒๐
๒	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลสะเดา	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	-	สะเดา	นายสุวิทย์ อนุชวลิตวงศ์	๐๘๘-๓๙๐๔๑๙๕
๓	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล ตำบลปริก	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๙	ปริก	นางจินตนา ศรีเฉลิม	๐๘๐-๗๐๑๕๗๗๓
๔	ศูนย์เรียนรู้การผลิตไม้ผล	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๕	สำนักขาม	นายอัปดุลชอ มะเซ็ง	๐๘๓-๐๐๘๓๙๒๓
๕	ศูนย์เรียนรู้การผลิตปลาน้ำจืด	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๗	พังงา	นางสาวสายจิต ขุนทอง	๐๘๑-๖๔๘๘๓๘๔
๖	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑	สำนักแก้ว	นายบุญฤทธิ์ บุญรัตนา	๐๘๐-๘๖๒๐๑๐๕
๗	ศูนย์เรียนรู้แบบผสมผสาน	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๑๑	ป่าดงเบขาร์	นายสว่าง เสนดำ	๐๙๘-๖๖๙๖๖๐๕
๘	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๕	สำนักขาม	นายปฏิญญา อิบรอเห็น	๐๘๙-๖๕๖๖๑๘๘
๙	ศูนย์เรียนรู้การผลิตแมลงเศรษฐกิจและปศุสัตว์	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์	๘	ป่าดงเบขาร์	นายอนุชิต ว่องเจริญชัย	๐๘๖๒๙๔๕๕๙๕
๑๐	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	๔	ปริก	นายสมพร บุญแก้ว	๐๙๓-๗๑๕๔๓๑๙
๑๑	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	-	สะเดา	นายประวิช จงเปาหยิน	๐๘๙-๖๕๔๓๔๖๖
๑๒	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ยืนต้น	๗	ทุ่งหมอ	นายไท่ฟู แซ่หยาง	๐๖๒๐๕๘๗๖๙๖
๑๓	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	๓	ท่าโพธิ์	นายนิกร จันทร์งาม	๐๖๒-๐๕๘-๗๖๙๖
๑๔	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	๙๙	สะเดา	นายมงคล สุโร	๐๙๐-๗๐๙-๕๕๖๖
๑๕	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๙๙	สะเดา	นางจวบ ไชยภักดี	๐๘๗-๒๙๒๓๔๒๑
๑๖	ศูนย์เรียนรู้การผลิตแมลงเศรษฐกิจ	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์	๓	ท่าโพธิ์	นายอารีย์ จินตามณี	๐๙๘-๖๗๑-๑๙๙๕
๑๗	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนบ้านหน้าคอก	ศูนย์เรียนรู้ด้านการจัดการดิน	๖	ท่าโพธิ์	นายอรรถธาดา มัญชวินทร์	๐๘๐-๗๐๗๔๑๒๓
๑๗	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนบ้านหน้าคอก	ศูนย์เรียนรู้ด้านการจัดการดิน	๖	ท่าโพธิ์	นายอรรถธาดา มัญชวินทร์	๐๘๐-๗๐๗๔๑๒๓
๑๘	ศูนย์เรียนรู้ด้านเกษตรผสมผสานตำบลเขามิเกียรติ	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสานเขามิเกียรติ	๑	เขามิเกียรติ	นายอธิพงษ์ มณีธวัช	๐๙๕-๗๙๒๒๘๒๙

ภาพที่ ๑๕ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่ายอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่อำเภอสะเดา

อำเภอสะเดา มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน ๓ กลุ่ม ได้แก่ แปลงใหญ่ยางพาราตำบลทุ่งหมอ ม. ๒ ต.ทุ่งหมอ อ.สะเดา จ.สงขลา แปลงใหญ่ยางพาราสหกรณ์ชุมชนบ้านทุ่งสบายใจ จำกัด ม. ๖ ต.ทุ่งหมอ อ.สะเดา จ.สงขลา แปลงใหญ่ยางพาราเกษตรกรบ้านควนเสม็ด ม.๑๐ ต.ปริก อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

แปลงใหญ่ยางพารา

แผนการผลิตรายกลุ่มของแปลงใหญ่ยางพาราตำบลทุ่งหมอ ม.๒ ต.ทุ่งหมอ อ.สะเดา จ.สงขลา แปลงใหญ่ยางพาราสหกรณ์ชุมชนบ้านทุ่งสบายใจ จำกัด ม. ๖ ต.ทุ่งหมอ อ.สะเดา จ.สงขลา แปลงใหญ่ยางพาราเกษตรกรบ้านควนเสม็ด ม.๑๐ ต.ปริก อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

กิจกรรม

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก.....๑,๘๐๐.....บาท/ไร่ เป็น.....๑,๖๐๐.....บาท(....%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก.....๒๗๐.....ไร่ เป็น.....๒๙๒.....ไร่(....%)
- เป้าหมายรายได้.....๘๙.๖ บาท/ไร่.....
- ประมาณการรายจ่าย.....๑,๔๗๐ บาท/ไร่.....

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากยางพารา

ตารางที่ ๑๗ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ยางพารา

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการรายจ่าย	ประมาณการรายได้	
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.			
ประชุมคณะกรรมการแปลงใหญ่ยางพารา	←→														
ประชุมเชื่อมโยงแปลงใหญ่กับ ศพก.ระดับอำเภอ	←													→	
กิจกรรมถ่ายทอดความรู้	←				→										

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา, พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๑๘ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่ อำเภอสตาระเดา จังหวัดสงขลา

ที่	ตำบล	ชื่อกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก(คน)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ประธาน	เบอร์โทรศัพท์ประธาน
๑	ทุ่งหมอ	แปลงใหญ่ยางพาราตำบลทุ่งหมอ	ยางพารา	๓๐	๓๙๕ ไร่	อเนก แสนทวี	๐๙๓-๖๖๗๑๖๘๕
๒	ทุ่งหมอ	แปลงใหญ่ยางพาราบ้านทุ่งสบายใจจำกัด	ยางพารา	๓๐	๓๔๑ ไร่	นฤสรณ์ ศิริพันธ์	๐๖๕-๐๕๔๔๕๖๕
๓	ปริก	แปลงใหญ่ยางพาราเกษตรกรบ้านควนเสม็ด	ยางพารา	๓๗	๕๗๕ ไร่	นายสุชาติ สุทธิหนู	๐๖๓-๖๐๗๖๖๕๒

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา, พ.ศ.๒๕๖๘

๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

๑) ทรัพยากรดิน

ดินในอำเภอสะเดามีหน่วยแผนที่ดินหลายหน่วยพื้นที่กระจายไปตามพื้นที่ต่าง ๆ ของหมู่บ้านตำบลโดยส่วนมากจะมีดินในหน่วยแผนที่ดิน ๓๔ ๓๕ และหน่วยแผนที่ดินที่ ๕๐ และ ๖๒ ซึ่งประกอบไปด้วยชุดดิน ต่างๆ ในหน่วยแผนที่ตามรายละเอียดดังนี้

(๑) หน่วยแผนที่ ที่ ๑๗

หน่วยแผนที่นี้เป็นกลุ่มดินที่มีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วนดินล่างเป็นดินเหนียวปนทรายหรือดินร่วนเหนียวมีสีน้ำตาลอ่อนถึงสีเทา พบจุดจำพวกสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดงปะปน บางแห่งอาจพบศิลาแลงอ่อนหรือก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็กและแมงกานีสในดินชั้นล่าง เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ พบบริเวณที่ราบเรียบ หรือค่อนข้างราบเรียบเป็นดินลึกมาก ส่วนใหญ่มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงกรดแก่ มีค่า PH ประมาณ ๔.๕ -๕.๕

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินของหน่วยพื้นที่นี้ได้แก่ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และมีเนื้อดินบนค่อนข้างเป็นทราย

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ปลูกยางพารา และไม่ยืนต้น แต่มีปัญหาเรื่องการแข่งขันของน้ำในฤดูฝน

ตัวอย่างชุดที่อยู่ในกลุ่มนี้ได้แก่ ชุดดินหลุมเก่า ชุดดินร้อยเอ็ด ชุดดินสายบุรี ชุดดินสุโขทัย ชุดดินโคกเคียน ชุดดินวิสัย ชุดดินสงขลา

(๒) หน่วยแผนที่ ที่ ๒๖

หน่วยงานแผนที่นี้ เป็นกลุ่มดินที่มีเนื้อดินเป็นดินร่วน ดินร่วนปนดินเหนียว หรือเป็นดินร่วนปนทราย ส่วนดินล่างเป็นพวกดินเหนียว พบในเขตที่ ตำบลสำนักแก้ว ทุ่งหมอ ปริกและป่าดงเบซาร์ สีดินเป็น สีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดง ส่วนใหญ่เกิดจากการสลายตัวของหินต้นกำเนิดชนิดต่าง ๆ ซึ่งมีทั้งหินอัคนี หินตะกอน และหินแปร พบบริเวณพื้นที่ตอน ซึ่งมีลักษณะเป็นลูกคลื่นจนถึงพื้นที่เนินเขา เป็นดินลึก มีการระบายน้ำดี มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลางถึงค่อนข้างต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดแก่มีค่า pH ๔.๕ - ๕.๕

ปัญหาสำคัญได้แก่ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำ ส่วนบริเวณที่หน้าดินค่อนข้างเป็นทราย และมีความลาดชันสูง มีอัตราเสี่ยงต่อการชะล้างพังทลายของดินมาก หากมีการจัดการดินที่ไม่เหมาะสม

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกยางพารา ไม้ผลต่าง ๆ

ตัวอย่างชุดดินที่อยู่ในกลุ่มนี้ได้แก่ ชุดดินพังงา ชุดดินภูเก็ต ชุดดินโคกกลอย ชุดดินท้ายเหมือง ชุดดินห้วยโป่ง ชุดดินอ่าวลึก ชุดดินประทิว ชุดดินกระบี่ ชุดดินลำภูรา ชุดดินปากแจ่ม

(๓) หน่วยแผนที่ ที่ ๓๒

หน่วยแผนที่นี้เป็นกลุ่มดินที่มีเนื้อดินเป็นพวกดินร่วน ดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง บางแห่งอาจมีชั้นดินทรายละเอียดสลับซับซ้อนพบในเขตทุกตำบลของอำเภอสะเดา สีดินเป็นสีน้ำตาลหรือสีเหลืองปนน้ำตาล และมักมีเนื้อแร่ปนกับเนื้อดินเกิดจากตะกอนดินที่น้ำพัดมาทับถมบริเวณสันดินริมน้ำ สภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนลาด ระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ธรรมชาติค่อนข้างต่ำ PH ๔.๕ - ๕.๕

ปัจจุบันปลูกยางพารา และไม้ผลชนิดต่าง ๆ

ตัวอย่างชุดดินที่อยู่ในกลุ่มนี้ได้แก่ ชุดดินรือเสาะ ชุดดินลำแก่น ชุดดินตาขน

(๔) หน่วยแผนที่ ที่ ๓๔

หน่วยแผนที่นี้เป็นกลุ่มดินเป็นพวกดินร่วนเหนียวปนทรายพบในพื้นที่ทุกตำบลของอำเภอสะเดา สีดินเป็น สีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้า หรือเกิดการสลายตัว ผุพังของหิน เนื้อหยาบ เป็นดินลึกมาก มีการระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติ ที่ PH๔.๕ - ๕.๕

ปัญหา ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

ปัจจุบันใช้ปลูกยางพารา มะพร้าว ไม้ผลต่าง ๆ

(๕) หน่วยแผนที่ ที่ ๓๕

หน่วยงานแผนที่นี้เป็นกลุ่มดินเป็นดินร่วนปนทรายที่อยู่ในตำบลต่าง ๆ ของอำเภอสะเดา สีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง เกิดจากดินพวกตะกอนลำนํ้าหรือจากการสลายตัวผุพังของหินเนื้อหยาบ พบบริเวณที่ตอนที่เป็นลูกคลื่นจนถึงที่ลาดเชิงเขาเป็นดินลึก มีการระบายน้ำที่ดี มีความอุดมสมบูรณ์ตาม ธรรมชาติต่ำ PH ๔.๕ -๕.๕

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดินของหน่วยงานแผนที่นี้ได้แก่ เนื้อดินค่อนข้างเป็นทรายมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และปัญหาเกี่ยวกับการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

ปัจจุบันใช้ปลูกยางพารา ไม้ผลต่าง ๆ มะพร้าว และปาล์มน้ำมัน

ตัวอย่างชุดดินกลุ่มนี้ได้แก่ ชุดดินคอหงส์ ชุดดินนาทวี ชุดดินสะเดา ชุดดินทุ่งหว้า

(๖) หน่วยแผนที่ ที่ ๔๕

หน่วยแผนที่นี้เป็นกลุ่มดินที่มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว หรือดินร่วนที่มีกรดหรือลูกรังปะปนเป็นปริมาณมากพบในพื้นที่ทุกตำบลของอำเภอสะเดา กรวดส่วนใหญ่เป็นพวกหินกลมนสีดินเป็นสีน้ำตาลอ่อน สีเหลือง

หรือสีแดง พบบริเวณพื้นที่ตอนที่มีลักษณะเป็นลูกคลื่นจนถึงเนินเขาเป็นดินตื้นมาก มีการระบายน้ำดี มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติที่ PH ๔.๕ – ๕.๕

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ ได้แก่เป็นดินตื้น ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ การชะล้างพังทลายได้ง่าย

ปัจจุบันใช้ปลูกยางพารา มะพร้าว หรือไม้ผลบางชนิด บางแห่งเป็นที่รกร้างว่างเปล่า หรือทุ่งหญ้า

ธรรมชาติ

ชุดดินในกลุ่มนี้ได้แก่ ชุดดินชุมพร ชุดดินหาดใหญ่ ชุดดินคลองชน ชุดดินเขาขาด ชุดดิน ท่าฉาง

ชุดดินหนองคล้า ชุดดินยะลา

(๗) หน่วยแผนที่ ที่ ๕๐

หน่วยแผนที่นี้เป็นกลุ่มดินที่มีเนื้อดินช่วง ๕๐ ซม. ตอนบนเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วนปนดินทราย

ในระดับความลึกประมาณ ๕๐ -๑๐๐ ซม. จะพบชั้นดินปนเศษหินหรือลูกรัง สีดินเป็นสีน้ำตาล

สีเหลืองหรือสีแดง พบในบริเวณทุกตำบลของอำเภอสะเดา มีสภาพที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดจนถึงเนินเขา เป็นดินลึกปานกลาง มีการระบายน้ำดีมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติ PH ๔.๕ – ๕.๕

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินของหน่วยแผนที่นี้ได้แก่ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ เนื้อดิน

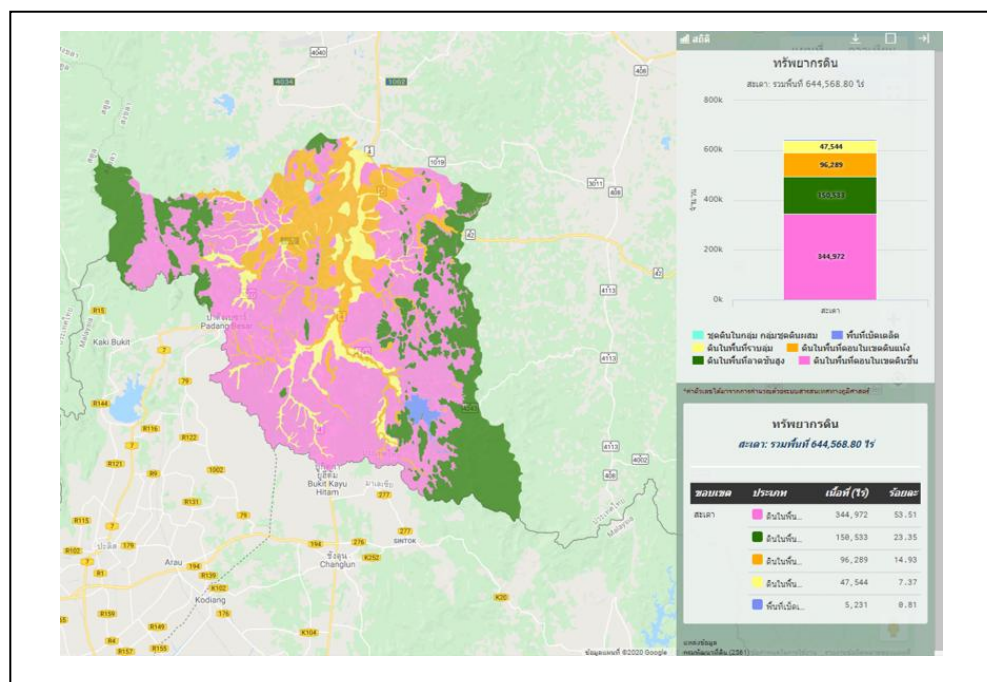
ค่อนข้างเป็นทราย บริเวณนี้มีความลาดชันสูงจะมีปัญหาการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

ปัจจุบันใช้ปลูกยางพารา ไม้ผล สับปะรด และกล้วย

ชุดดินในกลุ่มนี้ได้แก่ ชุดดินสวี ชุดดินพะโต๊ะ

นอกจากนี้ก็มีหน่วยแผนที่ที่ดินต่าง ๆ อยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ ของอำเภอสะเดา แต่ก็มีปริมาณเล็กน้อย

ไม่อาจนำมากล่าวที่นี้ได้

ภาพที่ ๑๖ แสดงพื้นที่ชุดดินอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน)

๒) ทรัพยากรน้ำ

สภาพแหล่งน้ำธรรมชาติ ในอำเภอสะเดามีแหล่งน้ำที่ใช้ในการเกษตรประกอบด้วยคลอง บ่อน้ำตื้น ไม่มีระบบชลประทาน สำหรับคลองมีดังนี้

๑) คลองอู่ตะเภา เป็นคลองสายหลักของอำเภอสะเดา ซึ่งมีคลองสาขา คือ คลองปริก คลองสะเดา คลองเล่ คลองหลาปัง คลองรำใหญ่ คลองรำน้อย คลองหีบ คลองนางงาม คลองแก้ว คลองพังลา ซึ่งมีต้นกำเนิดจากเทือกเขาสันกาลาศีรี และเทือกเขาแก้ว โดยไหลไปทางทิศเหนือผ่านตำบลปริก ตำบลพังลา ตำบลท่าโพธิ์ เข้าสู่เขตอำเภอหาดใหญ่ที่หมู่ที่ ๗ ตำบลพังลา แล้วไหลลงสู่ทะเลสาบวงขลา ซึ่งมีปริมาณน้ำตลอดปี

๒) คลองรำใหญ่ อยู่ด้านตะวันตกของอำเภอ มีคลองสาขา คือ คลองรำน้อย คลองนางงาม คลองหิม คลองแก้ว โดยไหลผ่านตำบลทุ่งหมอ ตำบลท่าโพธิ์ ลงสู่คลองอู่ตะเภา ที่หมู่ที่ ๒ ตำบลท่าโพธิ์ ซึ่งมีความกว้างประมาณ ๑๕๐ เมตร มีน้ำตลอดปี มีความยาวประมาณ ๑๒ กม.

๓) คลองรำน้อย เป็นที่รวมของ ๒ สาย คือ คลองนางงามและคลองหิม ซึ่งมีความยาวประมาณ ๖ กม. โดยไหลผ่านหมู่ที่ ๔ ตำบลทุ่งหมอ รวมกับคลองรำใหญ่ ที่หมู่ที่ ๒ ตำบลทุ่งหมอ ทำให้มีน้ำตลอดปี

๔) คลองแก้ว ต้นกำเนิดจากเทือกเขาแก้ว โดยไหลผ่านหมู่ที่ ๕, ๖, ๗ ตำบลปาดังเบซาร์ มีระยะทางประมาณ ๙ กม. ไหลลงสู่คลองรำใหญ่ ที่ตำบลทุ่งหมอ มีน้ำตลอดปี

๕) คลองนางงาม กำเนิดมาจากเทือกเขาแก้ว โดยไหลผ่านหมู่ที่ ๘, ๖, ๗, ๕ ตำบลปาดังเบซาร์ ระยะทาง ๒๒ กม. ไหลลงสู่คลองรำ ระยะทางประมาณ ๒๒ กม. ไหลลงสู่คลองรำ มีน้ำตลอดปี

๖) คลองหิม มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาแก้ว ไหลผ่านหมู่ที่ ๒ ตำบลปาดังเบซาร์ มีระยะทางประมาณ ๔ กม. ไหลลงสู่คลองรำน้อย มีปริมาณน้ำฝนตลอดปี

๗) คลองปริก กำเนิดจากภูเขาด้านตะวันออกติดต่อกับอำเภอนาทวี ไหลผ่านหมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๕ ตำบลปริก มีระยะทาง ๘ กม. ไหลลงสู่คลองตะเภา มีปริมาณน้ำตลอดปี

๘) คลองสะเดา กำเนิดจากเทือกเขาสันกาลาศีรี ไหลผ่านหมู่ที่ ๖, ๔, ๓, ๒, ๑ ตำบลสำนักแก้ว ไหลลงสู่คลองอู่ตะเภา มีระยะทางประมาณ ๑๗ กม. มีน้ำตลอดปี

๙) คลองเล่ เป็นที่รวมของคลอง ๒ สาย คือคลองพานช้าง และคลองหลาปัง มีน้ำไม่ตลอดปี ชางมีต้นกำเนิดจากภูเขา ทางด้านทิศใต้ มีระยะทาง ๑๕ กม.

- แหล่งน้ำสร้างขึ้น ซึ่งในอำเภอสะเดา มีแหล่งน้ำที่สร้างขึ้นของหลายหน่วยงาน ดังรายละเอียดดังนี้

- อ่างเก็บน้ำโดยกรมชลประทาน มีหมู่ที่ ๒ ตำบลทุ่งหมอ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลปริก หมู่ที่ ๒ ตำบลทุ่งหมอ หมู่ที่ ๒ , ๔ , ๓ และ ๖ ตำบลสำนักแก้ว หมู่ที่ ๔ ตำบลปาดังเบซาร์ และหมู่ที่ ๕ ตำบลเขามีเกียรติ

- ฝ่ายน้ำล้น กรมการปกครอง โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีดังนี้

- ตำบลปริก หมู่ที่ ๒ , ๕ , ๙ และหมู่ที่ ๑๑
- ตำบลปาดังเบซาร์ หมู่ที่ ๑ , ๓ , ๕ และหมู่ที่ ๑๐
- ตำบลเขามีเกียรติ หมู่ที่ ๔ และหมู่ที่ ๕
- ตำบลพังลา หมู่ที่ ๕
- ตำบลสำนักขาม หมู่ที่ ๒ และ ๓ ตำบลสำนักขาม
- ตำบลทุ่งหมอ หมู่ที่ ๗ ตำบลทุ่งหมอ
- ฝ่ายน้ำล้นของกรมชลประทาน
- หมู่ที่ ๖ ตำบลสำนักแก้ว

- หมู่ที่ ๗ และ ๘ ตำบลปาดังเบซาร์
- หมู่ที่ ๑ ตำบลปรึก

๑.๓ สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI (ไม่มี)

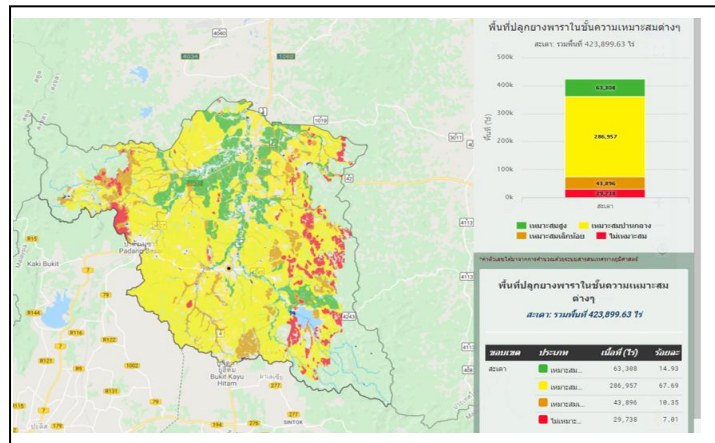
๑.๔ สินค้าเกษตรที่สำคัญ

๑.๔.๑ ชนิดสินค้า ยางพารา

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

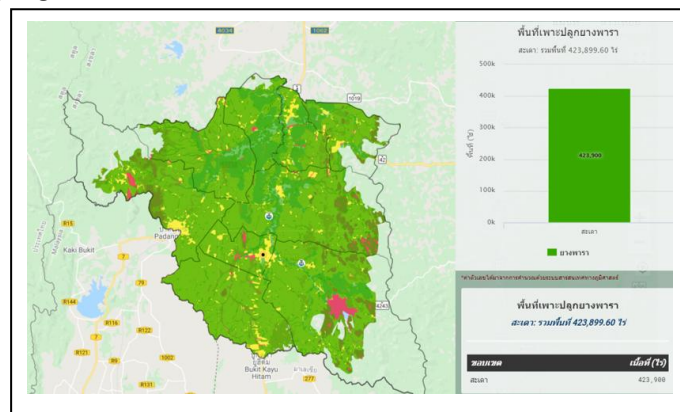
อำเภอสะเตาะ มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกยางพารา ทั้งหมด จำนวน ๔๙๙,๐๗๖ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๘๒,๖๓๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๒๓ พื้นที่เหมาะปานกลาง (S๒) จำนวน ๓๓๔,๖๓๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๕.๗๖ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๔๖,๒๙๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙.๐๙ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๔๕,๓๐๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘.๙๑

ภาพที่ ๑๗ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกยางพารา อำเภอสะเตาะ (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเตาะ, พ.ศ.๒๕๖๘)

(๒) พื้นที่ปลูกยางพารา

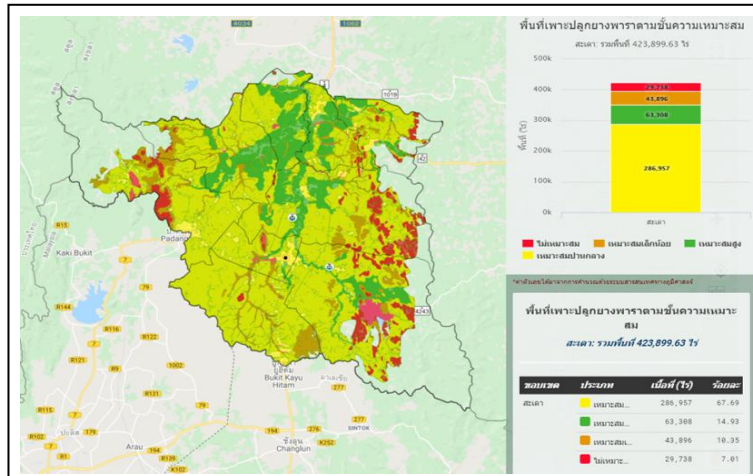
อำเภอสะเตาะ จังหวัดสงขลา มีพื้นที่ปลูกยางพารา จำนวน ๔๒๓,๘๙๙.๖๓ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบลสำนักแต้ว จำนวน ๘๓,๙๖๓ ไร่ รองลงมาคือตำบลปรึก จำนวน ๘๑,๗๖๕ ไร่ และตำบลสำนักขาม จำนวน ๖๑,๗๙๗.๗๖ ไร่ ตามลำดับ

ภาพที่ ๑๘ แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอสะเตา

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเตา, พ.ศ.๒๕๖๘

(๓) การซ้อนทับพื้นที่เขตความเหมาะสมสำหรับปลูกพืชกับพื้นที่ปลูกจริง

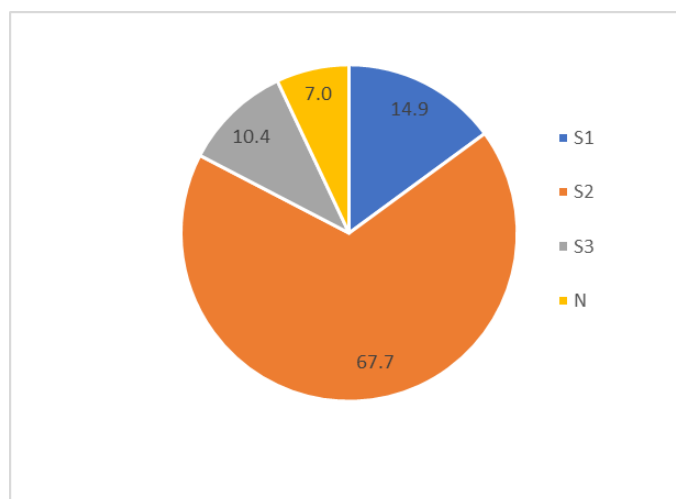

ภาพที่ ๑๙ แสดงการซ้อนทับพื้นที่เขตความเหมาะสมกับพื้นที่ปลูกจริงของยางพารา อำเภอสะเตา

(ที่มา : ข้อมูลจากสำนักงานเกษตรอำเภอสะเตา, พ.ศ.๒๕๖๘)

(๔) พื้นที่ปลูกยางพาราตามระดับขั้นความเหมาะสม

อำเภอสะเตา มีพื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับขั้นความเหมาะสม จำนวน ๔๒๓,๘๙๙.๖๓ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๖๓,๓๐๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๙ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๒๘๖,๙๕๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๗.๗ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๔๓,๘๙๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๔ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๒๙,๗๓๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗.๐

ภาพที่ ๒๐ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับขั้นความเหมาะสม อำเภอสะเตา

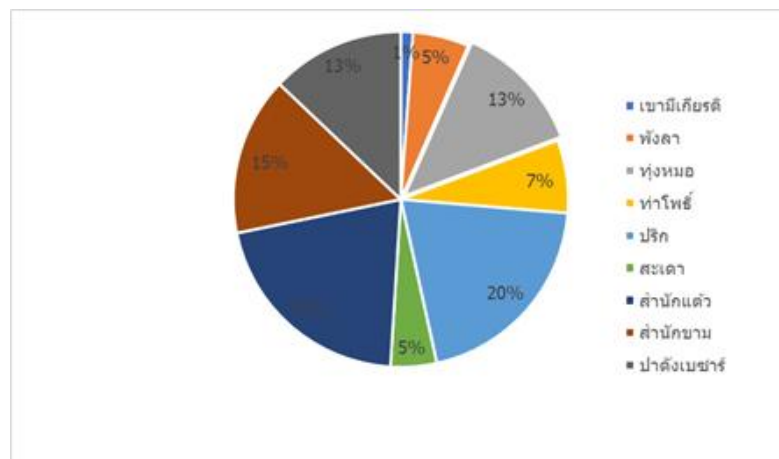
(ที่มา : ข้อมูลจากสำนักงานเกษตรอำเภอสะเตา, พ.ศ.๒๕๖๘)

๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอสะเดา มีพื้นที่การปลูกยางพารา จำนวน ๔๒๓,๘๘๙.๖๓ ไร่ ๑๒,๙๔๓ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากตำบลสำนักแก้ว จำนวน ๘๓,๙๖๒.๙๒ ไร่ จำนวน ๒,๖๕๒ ครัวเรือน รองลงมาคือตำบลปริก จำนวน ๘๑,๗๖๕.๑๙ ไร่ ๒,๖๕๒ ครัวเรือน และตำบลสำนักขาม จำนวน ๖๑,๗๙๗.๗๖ ไร่ ๑,๑๘๙ ครัวเรือน ตามลำดับ ตารางที่ ๑๙ แสดงปริมาณการปลูกยางพารา อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

ตำบล	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เกี่ยวเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
สะเดา	๕๙๒	๑๗,๙๔๑.๒๗	๑๕,๑๘๔	๓,๐๓๗	๐.๒
ปาดังเบซาร์	๒,๐๐๘	๕๒,๑๗๙.๔๓	๕๒,๐๑๒	๑๐,๔๐๒	๐.๒
ปริก	๒,๖๕๒	๘๑,๗๖๕.๑๙	๖๗,๖๐๕	๑๓,๕๒๑	๐.๒
สำนักขาม	๑,๑๘๙	๖๑,๗๙๗.๗๖	๓๖,๔๘๕	๗,๒๙๗	๐.๒
สำนักแก้ว	๒,๖๕๒	๘๓,๙๖๒.๙๒	๘๐,๐๔๖	๑๖,๐๐๙	๐.๒
พังงา	๗๙๑	๒๑,๙๒๕.๔๖	๒๐,๓๔๕	๔,๐๖๙	๐.๒
เขามะลิเกียรติ	๙๕๙	๒๔,๗๑๓.๗๑	๑๙,๙๖๐	๓,๙๙๒	๐.๒
ทุ่งหมอ	๑,๘๐๕	๕๑,๑๗๖.๘๗	๓๖,๕๗๘	๗,๓๑๖	๐.๒
ท่าโพธิ์	๑,๒๔๗	๒๘,๔๓๗.๐๓	๑๘,๒๕๗	๓,๖๕๑	๐.๒
รวม	๑๒,๙๔๓	๔๒๓,๘๘๙.๖๓	๓๔๖,๔๗๒	๖๙,๒๙๔	๐.๒

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา, พ.ศ.๒๕๖๘

ภาพที่ ๒๑ แสดงปริมาณการปลูกยางพารา อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

(๑) การใช้พันธุ์ดี

เกษตรกรชาวสวนยางพาราอำเภอสะเตตา มีการใช้พันธุ์ยางพาราพันธุ์ส่งเสริม เช่น RRIM ๖๐๐ , PB ๒๔, PR ๒๓๕ , PR ๒๕๑ เป็นต้น ซึ่งให้ผลผลิตตอบแทนค่อนข้างสูง และจำหน่ายในรูปน้ำยางสด

(๒) การเตรียมดิน

เกษตรกรมีการเตรียมพื้นที่ปลูกยางพาราด้วยการโค่นยางเก่า ขุด/เผาตอเก่า และไถพรวน โดยจะเริ่มโค่นในช่วงฤดูแล้ง

(๓) การปลูก

เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปลูกยางระยะปลูก ๓x๗ เมตร ได้จำนวนต้นยาง ๗๖ ต้นต่อไร่ วางแนวปลูกพร้อมปักไม้ชะมบ ขุดหลุมขนาด กว้างxยาวxลึก = ๕๐x๕๐x๕๐ เซนติเมตร มักมีการรองกันหลุมด้วยปุ๋ยหินฟอสเฟต (๐-๓-๐) และปุ๋ยอินทรีย์ มีการปลูกด้วยต้นยางชำถุงหรือต้นติดตาในถุง และมักปลูกต้นฤดูฝน

(๔) ระบบการให้น้ำ

อาศัยน้ำฝนเป็นหลัก

(๕) การดูแลรักษา

พื้นที่ปลูกยางพาราส่วนใหญ่เป็นดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ เนื่องจากเป็นพื้นที่ปลูกยางเดิม และเป็นสวนขอรับการส่งเสริมและสนับสนุนให้การปลูกแทน จึงมักมีการใส่ปุ๋ยตามคำแนะนำของการยางแห่งประเทศไทยเกษตรกรมีการกำจัดวัชพืชในสวนยางพารา โดยส่วนใหญ่ร้อยละ ๘๐ ใช้เครื่องตัดหญ้า รองลงมา คือ ใช้สารเคมีฉีดพ่น และส่วนใหญ่ใช้แรงงานในครัวเรือน

(๖) การใส่ปุ๋ย

เกษตรกรมีการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์ ร้อยละ ๗๐ และมีการใช้ปุ๋ยเคมีอย่างเดียว ร้อยละ ๓๐ ปีละ ๑-๒ ครั้ง มีการผลิตปุ๋ยอินทรีย์หรือน้ำหมัก เพื่อใช้ในสวนยางพาราของตน เป็นการลดต้นทุนการผลิต

(๗) การเก็บเกี่ยว

เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้ระบบกรีต ๓ วัน เว้น ๑ วัน และส่วนใหญ่มีการหยุดกรีตยางในช่วงที่ยางผลัดใบ ประมาณเดือน มีนาคม - เมษายน เพื่อให้ต้นยางพาราได้มีเวลาพักในการสร้างน้ำยางใหม่ ส่งผลให้ผลผลิตน้ำยางได้อย่างเต็มที่ ไม่สิ้นเปลืองหน้ากรีต และการกรีตยางในช่วงฤดูยางผลัดใบอาจส่งผลให้ต้นยางได้รับความเสียหายและอ่อนแอต่อโรคได้

เกษตรกรร้อยละ ๑๐๐ ในพื้นที่อำเภอสะเตตา จำหน่ายผลผลิตในรูปของน้ำยางสด เนื่องจากมีความสะดวก มีแหล่งรับซื้อในพื้นที่จำนวนมาก และส่วนใหญ่เกษตรกรจะได้รับเงินค่าน้ำยางในวันที่จำหน่ายหรือวันถัดไป นอกจากนี้ยังได้มีเวลาว่างในการทำอาชีพรองหรือกิจกรรมอื่นเพิ่มเติม เช่น การดูแลจัดการสวนยางพารา รวมถึงการมีเวลาพักผ่อนเพิ่มขึ้น โดยส่วนใหญ่จะนำไปจำหน่ายเองหรือให้ผู้รับจ้างกรีตนำไปจำหน่าย

(๘) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู

มีการใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาในการป้องกันควบคุมโรครากของยางพารา

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอสะเดา มีการปลูกยางพารา ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ยางพารา	▽	←-----→			△	←-----→						

สัญลักษณ์ ←-----→ ช่วงฤดูปลูก △ ปลูกสูงสุด
 ←-----→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว ▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๒๒ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกยางพาราในอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา
 (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา, พ.ศ.๒๕๖๘)

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอสะเดา มีพื้นที่อยู่นอกเขตชลประทานมีต้นทุนการผลิตยางพาราที่ยังไม่เปิดกรีต เป็นเงิน ๕,๖๗๕ บาท และยางพาราที่เปิดกรีตแล้ว เป็นเงิน ๗,๒๐๐ บาท

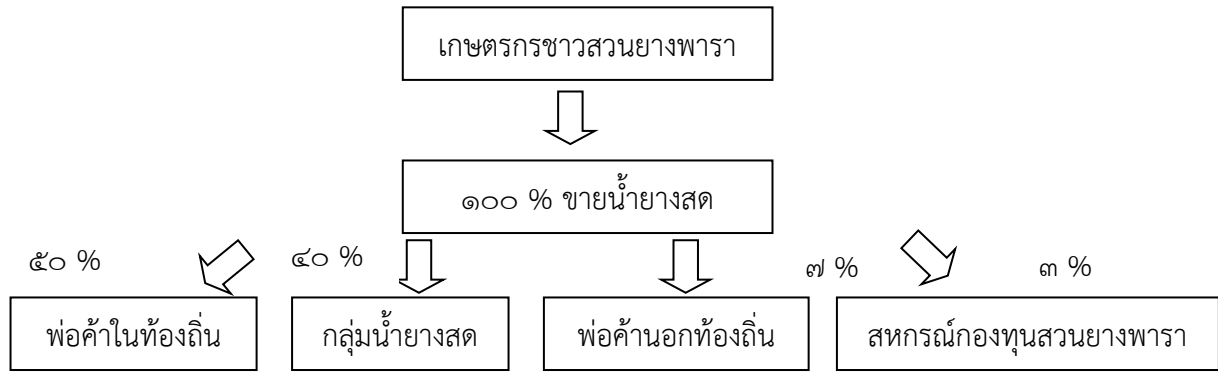
ตารางที่ ๒๐ แสดงต้นทุนการผลิตยางพารา ปี ๒๕๖๘ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

รายการ	ยางพารา ยังไม่เปิดกรีต	ยางพารา เปิดกรีตแล้ว	หมายเหตุ
๑. ค่าต้นพันธุ์ยางพารา	๑,๘๗๕	๐	
๒. ค่าปุ๋ย	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	
๓. ค่ากำจัดวัชพืช (๒ ครั้งๆละ ๓๐๐ บาท)	๖๐๐	๖๐๐	
๔. ค่าไถเตรียมดิน	๗๐๐	๐	
๕. ค่าแรงปลูก	๒,๒๕๐	๐	
๖. ค่าแรงใส่ปุ๋ย	๐	๒๐๐	
๗. ค่ามีดกรีดยาง	๐	๓๐๐	
๘. ค่าน้ำมันตัดหญ้า	๐	๒๐	
๙. ค่าอุปกรณ์เก็บน้ำยาง	๐	๑,๕๐๐	
๑๐. ค่าแรงกรีตและเก็บน้ำยาง	๐	๖,๐๐๐	
รวม	๖,๔๒๕	๙,๖๒๐	

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา, พ.ศ.๒๕๖๘)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

เกษตรกรจำหน่ายผลผลิตในรูปแบบน้ำยางสดทั้งหมด โดยจำหน่ายให้แก่พ่อค้าในท้องถิ่น กลุ่มน้ำยางสด
 พ่อค้านอกท้องถิ่น และสหกรณ์กองทุนสวนยางพารา โดยมีจุดรับซื้อยางพารากระจายอยู่ในพื้นที่ทุกตำบล

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอสะเดา มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านยางพารา จำนวน ๓ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

๑. นายประยูร แสงแก้ว	การปลูกพีชร่วมยางพารา
๒. นายดำรงศักดิ์ งามแก้ว	การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน
๓. นายสมศักดิ์ หมัดสะแหล๊ะ	การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

ตารางที่ ๒๑ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตยางพารา อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑	นายประยูร แสงแก้ว	๖	ท่าโพธิ์	สะเดา	๒๕๕๙	เกษตร
๒	นายดำรงศักดิ์ งามแก้ว	๓	เขามี่เกียรติ	สะเดา	๒๕๖๐	เกษตร
๓	นายสมศักดิ์ หมัดสะแหล๊ะ	๓	สำนักแต้ว	สะเดา	๒๕๕๙	เกษตร

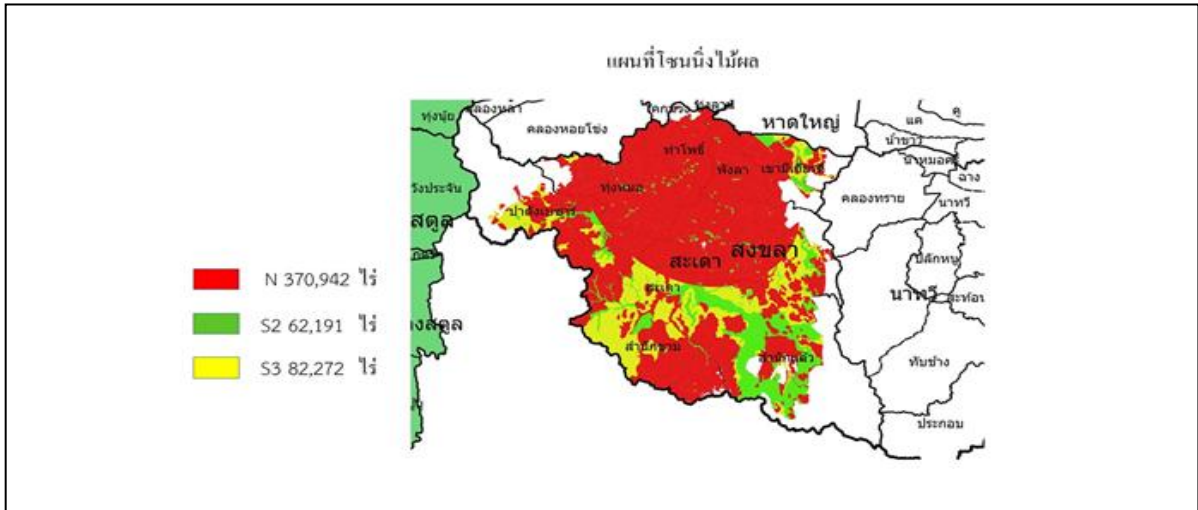
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา, พ.ศ.๒๕๖๘)

๑.๔.๒ ชนิดสินค้าไม้ผล (ทุเรียน เงาะ ลองกองและมังคุด)

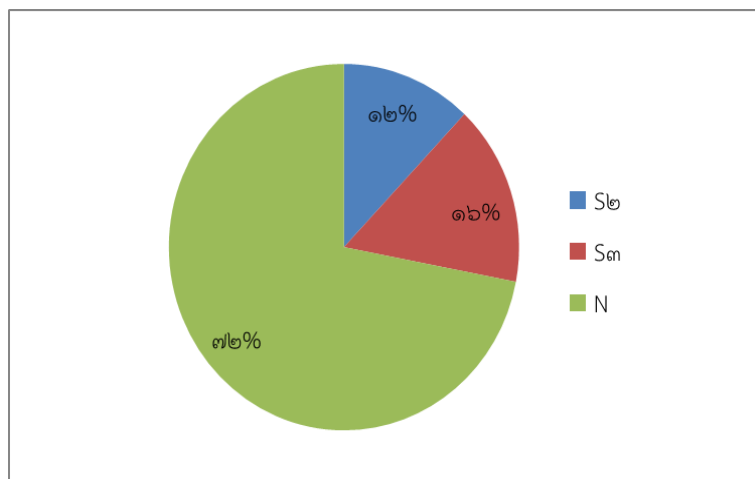
๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอสะเดา มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกไม้ผล จำนวน ๕๑๕,๔๐๕ ไร่ แบ่งเป็น พื้นที่เหมาะปานกลาง (S๒) จำนวน ๖๒,๑๙๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๒ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๘๒,๒๗๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๖ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๓๗๐,๙๔๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗๒

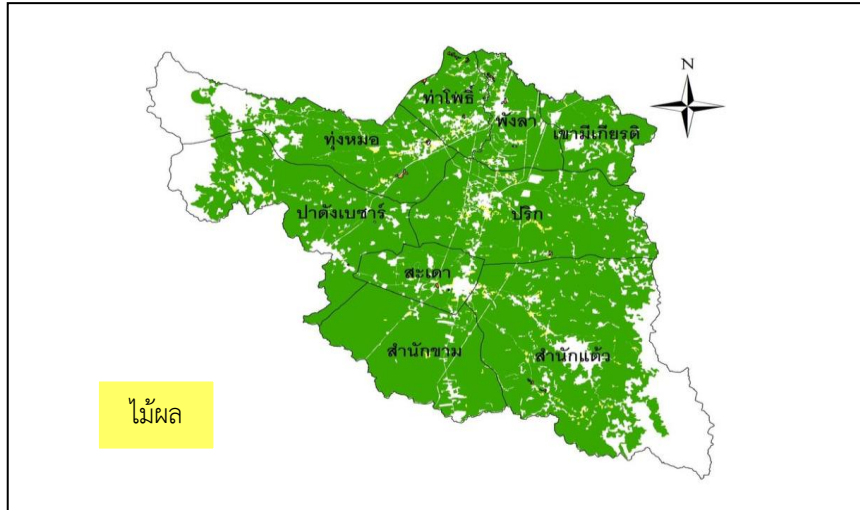
ภาพที่ ๒๓ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่มีศักยภาพ) สำหรับปลูกไม้ผล อำเภอเสเดา (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเสเดา, พ.ศ.๒๕๖๘)

ภาพที่ ๒๔ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้น ความเหมาะสมสำหรับปลูกไม้ผล อำเภอเสเดา (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเสเดา, พ.ศ.๒๕๖๘)

(๒) พื้นที่ปลูกไม้ผล

อำเภอเสเดา จังหวัดสงขลา มีพื้นที่ไม้ผล จำนวน ๓,๗๒๕ ไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดคือ สำนักแก้ว จำนวน ๙๖๗ ไร่ รองลงมาคือตำบลปาดังเบซาร์ จำนวน ๗๔๙ ไร่ และตำบลปริก จำนวน ๗๔๘ ไร่ ตามลำดับ

ภาพที่ ๒๕ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกไม้ผล (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอสะเดา
(ที่มา : ข้อมูลจากสำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา, พ.ศ.๒๕๖๘)

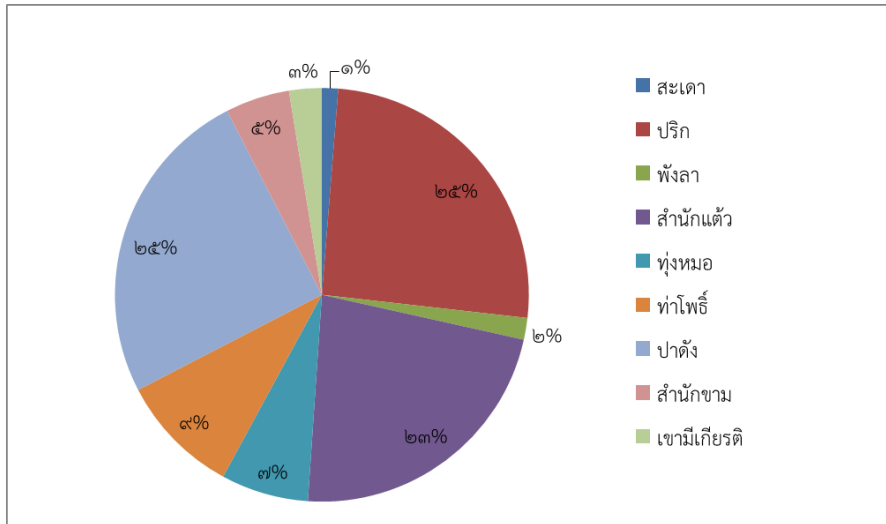
๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอสะเดา มีพื้นที่การปลูกไม้ผล จำนวน ๓,๗๒๕ ไร่ ๗๑๕ ไร่ ๗๑๕ ไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกมากอยู่ที่ตำบลสำนักแต้ว จำนวน ๙๖๗ ไร่ ๑๘๘ ไร่ รองลงมาคือตำบลปาดังเบซาร์ จำนวน ๗๔๙ ไร่ ๑๑๔ ไร่ และตำบลปรัก จำนวน ๗๔๘ ไร่ ๑๑๐ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๒ แสดงปริมาณการผลิตไม้ผล อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

ตำบล	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
สะเดา	๔๓	๑๓๗	๒๒	๑๗.๖	๐.๘
ปรัก	๑๑๐	๗๔๘	๗๒๑	๕๗๖.๘	๐.๘
พังลา	๔๕	๙๓	๓๓	๒๖.๔	๐.๘
สำนักแต้ว	๑๘๘	๙๖๗	๔๑๑	๓๒๘.๘	๐.๘
ทุ่งหมอ	๘๖	๕๙๙	๒๔๑	๕๒๑.๖	๐.๘
ท่าโพธิ์	๔๖	๑๒๗	๘๘	๔๕๑.๒	๐.๘
ปาดัง	๑๑๔	๗๔๙	๔๕๑	๘๑๒.๐	๐.๘
สำนักขาม	๔๑	๑๑๖	๘๓	๖๖.๔	๐.๘
เขามะลิเกียรติ	๔๒	๑๓๙	๔๙	๓๙.๒	๐.๘
รวม	๗๑๕	๓,๗๒๕	๒,๐๙๙	๑,๖๗๙.๒	๐.๘

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา ,พ.ศ.๒๕๖๘

ภาพที่ ๒๖ แสดงปริมาณการปลูกไม้ผล อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา, พ.ศ.๒๕๖๘)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

อำเภอสะเดามีการปลูกไม้ผลเป็นอาชีพรองจากการทำสวนยางพารา ชนิดไม้ผลที่สำคัญที่นิยมปลูก ได้แก่ ลองกอง มังคุด ทุเรียน เงาะ ส้มโอ ลำไย และมะพร้าว น้ำหอม ซึ่งมีการปลูกโดยทั่วไปทุกตำบล ลักษณะการปลูกแบบเป็นสวน และการปลูกแบบสวนหลังบ้าน มีการผลิตลักษณะเชิงการค้า และการผลิตเพื่อบริโภคผลผลิตในครัวเรือน โดยผลผลิตที่เหลือจำหน่ายเป็นรายได้เสริมต่อไป

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอสะเดา มีการปลูกไม้ผล ฤดูการปลูกเริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึงเดือนธันวาคม การเก็บเกี่ยวระหว่างกรกฎาคม ถึงเดือนตุลาคม เก็บเกี่ยวสูงสุดในเดือนสิงหาคม โดยมีปฏิทินการเพาะปลูกไม้ผล ในอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
มังคุด							←-----→					
เงาะ							←-----→	▽				
ลองกอง							←-----→	▽				
ทุเรียน							←-----→	▽				

สัญลักษณ์ ←→ ช่วงฤดูปลูก △ ปลูกสูงสุด
 ←-----→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว ▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๒๗ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกไม้ผล ในอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา, พ.ศ.๒๕๖๘)

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอสะเดา มีต้นทุนการผลิตทุเรียนเป็นเงิน ๓,๑๕๐ บาท/ไร่

ตารางที่ ๒๓ แสดงต้นทุนการผลิตทุเรียนต่อไร่ ปี ๒๕๖๘ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

รายการ	บาท
๑. ค่าแรงตัดแต่งกิ่ง ดอก ผล	๑,๐๐๐
๒. ค่าปุ๋ย	๑,๐๐๐
๓. ค่าแรงงานกำจัดวัชพืช	๖๐๐
๔. ค่าน้ำมันตัดหญ้า	๕๐
๕. ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า	๕๐๐
รวม	๓,๑๕๐

ผลผลิตเฉลี่ย	๐.๘	ตัน/ไร่
ราคาปัจจุบันตันละ	๘๐,๐๐๐	บาท
เป็นเงิน	๖๔,๐๐๐	บาท
หักต้นทุน	๓,๑๕๐ บาท	
กำไร	๖๐,๘๕๐ บาท	

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา, พ.ศ.๒๕๖๘)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

ผลผลิตส่วนใหญ่ขายในเขตจังหวัดสงขลา โดยผ่านพ่อค้าคนกลาง เกษตรกรรายเล็กเก็บผลผลิตมาขายเองตามตลาดในท้องถิ่น ผลผลิตส่วนหนึ่งส่งออกเนื่องจากมีความต้องการในต่างประเทศมีสูง จึงทำให้ราคาไม้ผลมีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้น

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอสะเดา มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบ ด้านไม้ผล จำนวน ๒ ราย และมี Smart Farmer ซึ่งมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer จำนวน ๑ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

๑. นายอุสม่า หวันละเบ๊ะ การพัฒนาผลผลิตให้มีคุณภาพ

๒. นายประมุล พราหมณ์โต การผลิตสินค้าปลอดภัยแบบยั่งยืน

ตารางที่ ๒๔ แสดง Smart Farmer ต้นแบบ/ Smart Farmer อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑	นายอุสม่า หวันละเบ๊ะ	๔	ปริง	สะเดา	๒๕๕๙	ไม้ผล
๒	นายประมุล พราหมณ์โต	๔	ทุ่งหมอ	สะเดา	๒๕๖๖	ไม้ผล

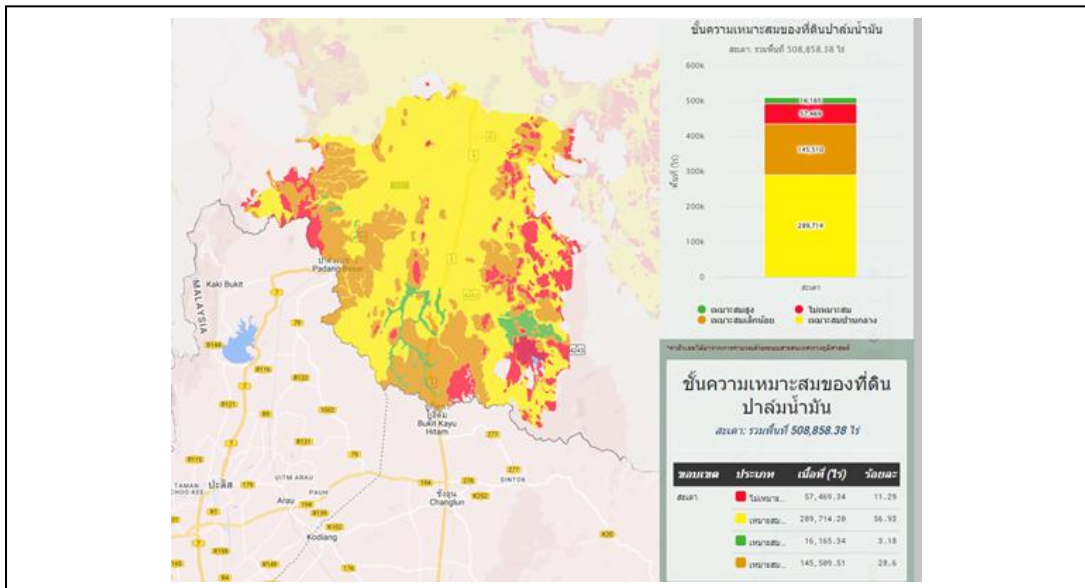
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา, พ.ศ.๒๕๖๘)

๑.๔.๓ ชนิดสินค้าปาล์มน้ำมัน

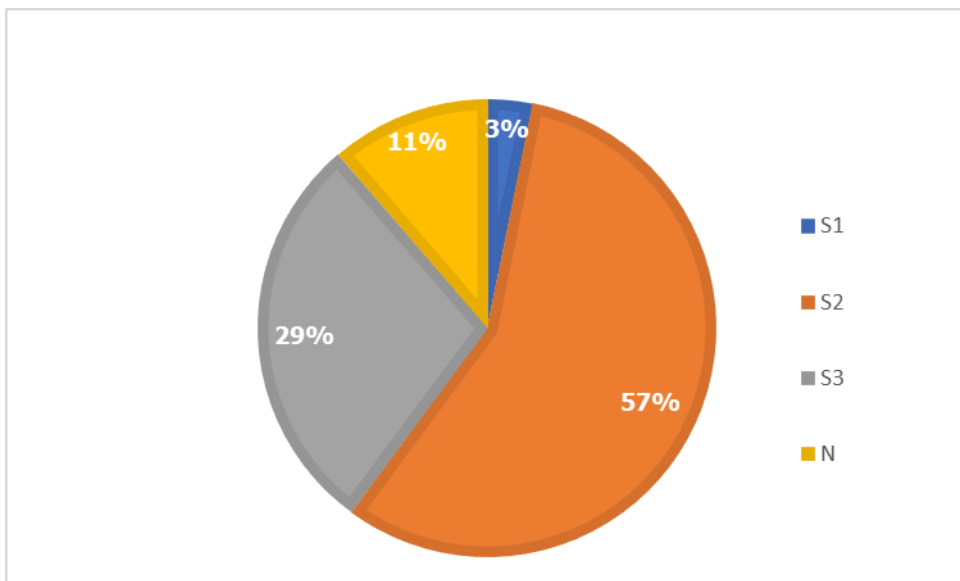
๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอสะเตดา มีพื้นที่ ที่เหมาะสมสำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน จำนวน ๕๐๘,๘๕๘.๓๘ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๑๖,๑๖๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓.๑๗ พื้นที่เหมาะปานกลาง (S๒) จำนวน ๒๘๙,๗๑๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๙๓ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๑๔๕,๕๑๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๕๙ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๕๗,๔๖๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๒๙

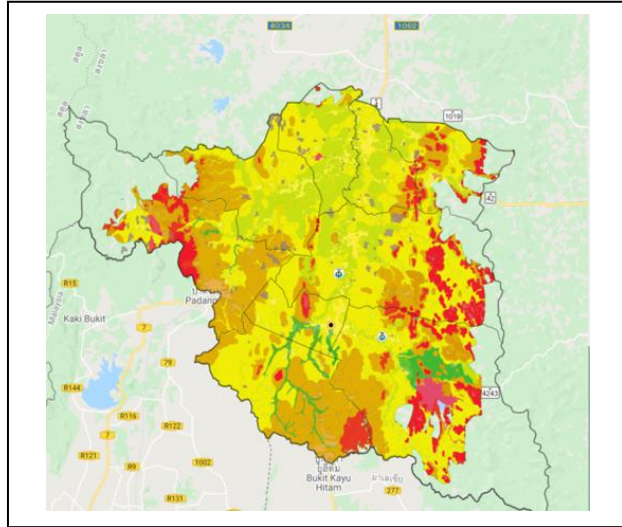
ภาพที่ ๒๘ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่มีศักยภาพ) สำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน อำเภอสะเตดา (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเตดา, พ.ศ.๒๕๖๘)

ภาพที่ ๒๙ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปาล์มน้ำมัน อำเภอสะเตดา (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเตดา, พ.ศ.๒๕๖๘)

(๒) พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน

อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา มีพื้นที่ปาล์มน้ำมัน จำนวน ๖,๔๑๗.๗๙ ไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุด คือ ตำบลปาดังเบซาร์ จำนวน ๑,๓๔๔.๖๖ ไร่ รองลงมาคือตำบลปริก จำนวน ๑,๐๔๓.๘๐ ไร่ และตำบลทุ่งหมอจำนวน ๑,๐๒๘.๑๐ ไร่ ตามลำดับ

ภาพที่ ๓๐ แผนที่แสดงพื้นที่ปาล์มน้ำมัน (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอสะเดา
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา, พ.ศ.๒๕๖๘)

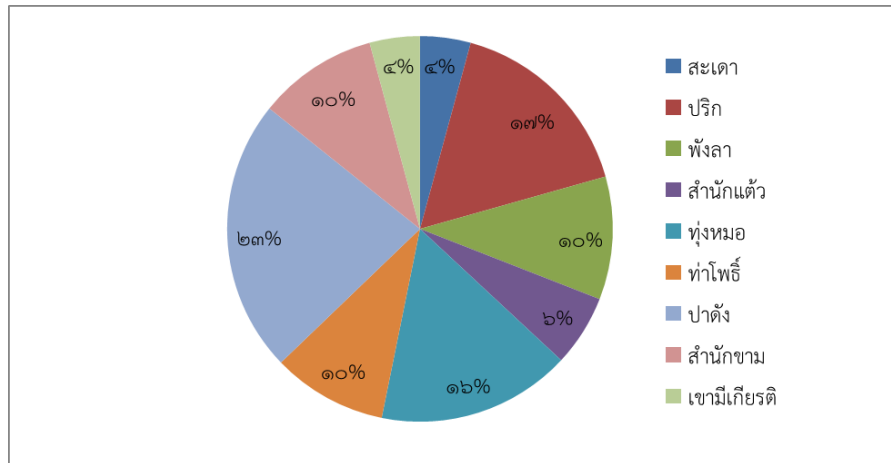
๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอสะเดา มีพื้นที่การปลูกปาล์มน้ำมัน จำนวน ๖,๔๑๗.๗๙ ไร่ ๒๖๒ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากอยู่ที่ตำบลปาดังเบซาร์ จำนวน ๑,๓๔๔.๖๖ ไร่ ๕๖ ครัวเรือน รองลงมาคือตำบล ปริก จำนวน ๑,๐๔๓.๘๐ ไร่ ๔๘ ครัวเรือน และตำบลทุ่งหมอ จำนวน ๑,๐๒๘.๑๐ ไร่ ๕๓ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๕ แสดงปริมาณการปลูกปาล์มน้ำมัน อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

ตำบล	ครัวเรือน	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)
สะเดา	๘	๒๔๘.๙๓	๒๔๘.๙๓	๕๒๒.๗๕	๒,๑๐๐
ปริก	๔๘	๑,๐๔๓.๘๐	๙๘๔.๕๗	๒,๐๖๗.๖๐	๒,๑๐๐
พังลา	๒๙	๗๙๑.๑๙	๗๓๐.๖๖	๑,๕๓๔.๓๙	๒,๑๐๐
สำนักแต้ว	๒๖	๓๘๓.๐๗	๓๘๐.๓๒	๗๙๘.๖๗	๒,๑๐๐
ทุ่งหมอ	๕๓	๑,๐๒๘.๑๐	๙๙๓.๖๘	๒,๐๘๖.๗๓	๒,๑๐๐
ท่าโพธิ์	๓๖	๖๓๒.๗๕	๖๐๗.๘๐	๑,๒๗๖.๓๘	๒,๑๐๐
ปาดังเบซาร์	๕๖	๑,๓๔๔.๖๖	๑,๓๔๔.๒๐	๒,๘๒๒.๘๒	๒,๑๐๐
สำนักขาม	๑๗	๖๓๑.๑๔	๖๓๑.๑๔	๑,๓๒๕.๓๙	๒,๑๐๐
เขามิเกียรติ	๙	๓๑๔.๑๖	๒๔๓.๒๒	๕๑๐.๗๖	๒,๑๐๐
รวม	๒๖๒	๖,๔๑๗.๗๙	๖,๑๖๔.๕๒	๑๒,๙๔๕.๔๙	๑๘,๙๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา, พ.ศ.๒๕๖๘

ภาพที่ ๓๑ แสดงปริมาณการปลูกปาล์มน้ำมัน อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา, พ.ศ.๒๕๖๘)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

(๑) ลักษณะของการผลิต เกษตรกรปลูกปาล์มน้ำมันใช้พันธุ์ปาล์มพันธุ์ส่งเสริม เช่น พันธุ์โกลด์เด็น เทเนอร์ (Golden Tenera) Compact X Ghana , DXP Yangambi ทรีพี ม.อ.๑ และทรีพี ม.อ.๒ เป็นต้น ซึ่งให้ผลผลิตตอบแทนค่อนข้างสูง

(๒) เทคนิคการผลิต การทำสวนปาล์มน้ำมันส่วนใหญ่เกษตรกร มีการใช้ปุ๋ยเคมีเพื่อเพิ่มผลผลิตโดยปฏิบัติดังนี้ ขนาดปาล์มน้ำมัน ๔ ปีขึ้นไปใช้ สูตร ๒๑-๐-๐ , ๐-๐-๖๐, ๐-๓-๐ , ไบแรท , กิเซอร์ไรท์ และปุ๋ยอินทรีย์ การใส่ปุ๋ย ควรแบ่งใส่ปีละ ๒ - ๓ ครั้ง ตามความเหมาะสม ขนาดปาล์มน้ำมัน ๑-๓ ปี ใช้ปุ๋ยสูตร ๒๑-๐-๐, ๑๘-๔๖-๐, ๐-๐-๖๐ ไบแรท , กิเซอร์ไรท์ และปุ๋ยอินทรีย์ ควรแบ่งใส่ปีละ ๒ - ๓ ครั้ง ตามความเหมาะสม ควรกำจัดวัชพืชก่อนใส่ปุ๋ย และใส่ปุ๋ยในขณะที่ดินมีความชื้นเพียงพอ หลีกเลี่ยงการใส่ปุ๋ยเมื่อฝนแล้ง หรือฝนตกหนัก

(๓) ระบบการผลิต การทำสวนปาล์มน้ำมัน การปลูกปาล์มน้ำมันใหม่ปลูกในช่วงฤดูฝน คือ เดือนพฤษภาคม ถึงเดือนกันยายน สำหรับสวนปาล์มน้ำมันที่เก็บผลผลิตแล้ว เกษตรกรเจ้าของสวนปาล์มน้ำมันได้เก็บผลผลิตได้ทุกเดือน ปริมาณผลผลิต ๒,๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่

(๔) ผลตอบแทนที่ได้รับ เกษตรกรทำสวนปาล์มน้ำมันมีรายได้ค่อนข้างดีเนื่องจากราคาผลผลิตปาล์มน้ำมันเป็นที่ต้องการของตลาดและมีผลผลิตไม่เพียงพอ

(๕) การผลิต การทำสวนปาล์มน้ำมันเกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตโดยการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมี และยังเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรดินอีกด้วย ยังรักษาระดับคุณภาพผลผลิตปาล์มน้ำมันได้คงที่

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอสะเดา มีการปลูกปาล์มน้ำมัน ฤดูการปลูกเริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึงเดือนธันวาคม ปลูกสูงสุดในเดือนพฤษภาคม การเก็บเกี่ยวระหว่างเดือนมกราคม ถึง เดือนธันวาคม เก็บเกี่ยวสูงสุดในเดือนตุลาคม ถึง ธันวาคม โดยมีปฏิทินการเพาะปลูกปาล์มน้ำมัน ในอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา ดังนี้

ตารางที่ ๒๗ แสดง Smart Farmer ต้นแบบ/ Smart Farmer อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑	นายนิวัตร ไชยชนะ	๔	สำนักแต้ว	สะเดา	๒๕๕๙	การผลิตปาล์มน้ำมัน

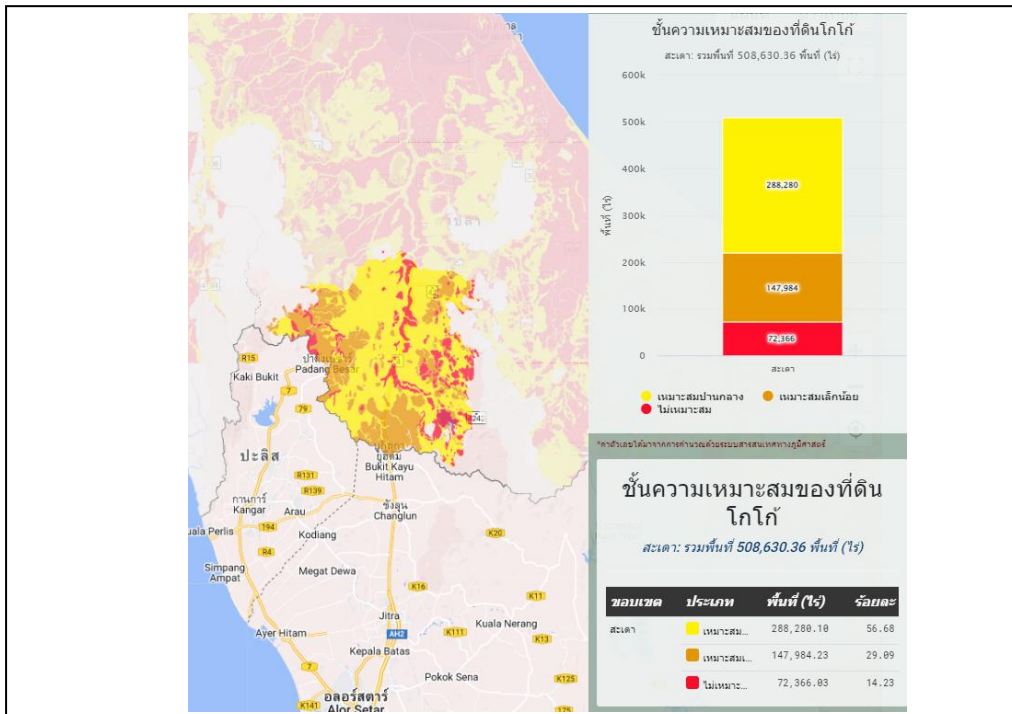
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา, พ.ศ.๒๕๖๘)

๑.๔.๔ ชนิดสินค้าโกโก้

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอสะเดา มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกโกโก้ ทั้งหมด จำนวน ๕๐๘,๖๓๐ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๒๘๘,๒๘๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๖๘ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๑๔๗,๙๘๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๐๙ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๗๒,๓๖๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๒๓

ภาพที่ ๓๓ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกโกโก้ อำเภอสะเดา

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา, พ.ศ.๒๕๖๘)

๒) อำเภอสะเดา มีพื้นที่การปลูกยางพารา จำนวน ๑๗๙.๕๕ ไร่ ๑๙ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากตำบลทุ่งหมอ จำนวน ๕๐ ไร่ ๔ ครัวเรือน รองลงมาคือตำบลสะเดา จำนวน ๓๘.๕๐ ไร่ จำนวน ๓ ครัวเรือน และตำบลพังงา จำนวน ๓๗.๑๔ ไร่ ๓ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๘ แสดงปริมาณการปลูกโกโก้ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

ตำบล	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)
สะเดา	๓	๓๘.๕๐	๓๑.๕๐	๑๔.๑๘	๔๕๐
ปาดังเบซาร์	๔	๒๐	๑๗	๗.๖๕	๔๕๐
ปรีก	๒	๑.๒๕	๑.๒๕	๐.๕๖	๔๕๐
สำนักขาม	๐	๐	๐	๐.๐๐	๐.๐๐
สำนักแต้ว	๓	๓๒.๖๖	๓๒.๖๖	๑๔.๗๐	๔๕๐
พังลา	๓	๓๗.๑๔	๓๖.๑๔	๑๖.๒๖	๔๕๐
เขามิเกียรติ	๐	๐	๐	๐.๐๐	๐.๐๐
ทุ่งหมอ	๔	๕๐	๕๐	๒๒.๕๐	๔๕๐
ท่าโพธิ์	๐	๐	๐	๐.๐๐	๔๕๐
รวม	๑๙	๑๗๙.๕๕	๑๖๘.๒๒	๗๕.๘๕	๔๕๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา, พ.ศ.๒๕๖๘

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

(๑) การใช้พันธุ์ดี

มีการพัฒนาพันธุ์โกโก้ที่มีความต้านทานโรค แมลง และสภาพอากาศที่เลวร้าย ให้ผลผลิตสูง และมีคุณภาพดี

(๒) การเตรียมดิน

การไถพรวนดิน: ไถพรวนดินลึกประมาณ ๓๐-๔๐ เซนติเมตร เพื่อผุ่ดินให้ร่วนซุย ระบายน้ำและอากาศได้ดี

การใส่ปุ๋ยอินทรีย์: ใส่ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยชีวภาพ ประมาณ ๒-๓ ตันต่อไร่ เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุ และปรับสภาพโครงสร้างของดิน

การปรับความเป็นกรด-ด่างของดิน: วัดค่า pH ของดิน หากดินมีกรดจัด ให้ใส่ปูนโดโลไมต์ หรือหินปูน เพื่อปรับสภาพความเป็นกรด-ด่างของดิน ให้เหมาะสมกับการเจริญเติบโตของโกโก้ (ค่า pH ที่เหมาะสมสำหรับโกโก้ อยู่ระหว่าง ๖.๐-๗.๐)

(๓) การปลูก

เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปลูกโกโก้ร่วมกับยางพารา ขุดหลุมปลูกกว้างและลึกประมาณ ๖๐-๘๐ เซนติเมตร โดยเว้นระยะห่างระหว่างต้น ๘-๑๐ เมตร และระหว่างแถว ๘-๑๐ เมตร ใส่ปุ๋ยรองพื้น ใส่ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยชีวภาพ ผสมกับปุ๋ยเคมีสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ ประมาณ ๑ กิโลกรัมต่อหลุม คลุกเคล้าให้เข้ากัน แล้วใส่ลงในหลุม ปลูก นำต้นกล้าโกโก้ที่มีอายุประมาณ ๖-๘ เดือน ลงปลูกในหลุมปลูก โดยให้โคนต้นอยู่เหนือระดับดินเล็กน้อย กลบดินรอบโคนต้น กดให้แน่น และรดน้ำให้ชุ่ม

(๔) ระบบการให้น้ำ

ให้น้ำต้นโกโก้เป็นประจำให้เพียงพอต่อความต้องการ โดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้ง ทำให้ต้นโกโก้เจริญเติบโตได้ดี และให้ผลผลิตสูง

(๕) การดูแลรักษา

การตัดแต่งกิ่ง: ช่วยให้ต้นโกโก้มีทรงพุ่มที่โปร่ง แสงแดดส่องผ่านถึงกิ่งก้านได้ทั่วถึง ทำให้ใบสังเคราะห์แสงได้ดี และช่วยให้โกโก้ออกดอกและติดผลตก

การกำจัดวัชพืช: ช่วยลดการแย่งน้ำ อาหาร และแสงแดดจากโกโก้ ป้องกันโรคและแมลงศัตรูพืช และช่วยให้ต้นโกโก้เจริญเติบโตได้ดี

(๖) การใส่ปุ๋ย

ใส่ปุ๋ยตามระยะ โดยแบ่งเป็น ๓ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑: ใส่ปุ๋ยสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ ประมาณ ๑ กิโลกรัมต่อต้น หลังปลูก ๑ เดือน

ครั้งที่ ๒: ใส่ปุ๋ยสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ ประมาณ ๑.๕ กิโลกรัมต่อต้น หลังปลูก ๖ เดือน

ครั้งที่ ๓: ใส่ปุ๋ยสูตร ๑๐-๑๐-๒๐ ประมาณ ๒ กิโลกรัมต่อต้น หลังปลูก ๑ ปี

(๗) การเก็บเกี่ยว

มีการเก็บเกี่ยวผลผลิตโกโก้ที่แก่จัด เปลือกเปลี่ยนเป็นสีเหลือง และเมล็ดมีสีน้ำตาล เพื่อให้ได้เมล็ดโกโก้ที่มีคุณภาพดี

(๘) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู

มีการใช้สารชีวภัณฑ์ เพื่อป้องกันและกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืชที่ทำลายต้นโกโก้

๔) ภูมิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอสะเตา มีการปลูกโกโก้ ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
โกโก้	←-----→				←-----→							
	▽				△							

สัญลักษณ์

←-----→ ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

←-----→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๓๔ แสดงภูมิทินการเพาะปลูกยางพาราในอำเภอสะเตา จังหวัดสงขลา

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเตา, พ.ศ.๒๕๖๘)

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอสะเตา มีต้นทุนการผลิตโกโก้เป็นเงิน ๕,๕๐๐ บาท/ไร่

ตารางที่ ๒๙ แสดงต้นทุนการผลิตโกโก้ต่อไร่ ปี ๒๕๖๘ อำเภอสะเตา จังหวัดสงขลา

รายการ	บาท
๑. ค่าต้นกล้า	๒,๐๐๐
๒. ค่าปุ๋ย	๑,๐๐๐
๓. ค่าแรงงาน	๕๐๐
๔. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	๕๐๐
รวม	๔,๐๐๐

ผลผลิตเฉลี่ย	๔๕๐	กก./ไร่
ราคาปัจจุบันกก.ละ	๗	บาท
เป็นเงิน	๓,๑๕๐	บาท/ไร่
หักต้นทุน	๒,๐๐๐	บาท/ไร่ (ไม่รวมค่าต้นกล้า)
กำไร	๑,๑๕๐	บาท/ไร่

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา, พ.ศ.๒๕๖๘)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิถีการตลาด

ผลผลิตส่วนใหญ่เกษตรกรอำเภอสะเดา ขายให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรสะเดา ซึ่งทางกลุ่มใช้เทคโนโลยีการแปรรูป ดังนี้
 การหมักโกโก้: เป็นการหมักเมล็ดโกโก้เพื่อพัฒนารสชาติ กลิ่น และสีของโกโก้
 การตากเมล็ดโกโก้: มีการตากเมล็ดโกโก้แดด เพื่อลดความชื้นของเมล็ดโกโก้ ก่อนนำไปแปรรูปต่อไป

การแปรรูปเมล็ดโกโก้: มีการแปรรูปเมล็ดโกโก้เป็นเมล็ดโกโก้อบแห้ง ผงโกโก้ น้ำโกโก้สกัดเย็น ซ็อกโกแลต และผลิตภัณฑ์อื่นๆ

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอสะเดา มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ จำนวน ๒ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

๓. นายมงคล สุโร การพัฒนาผลผลิตให้มีคุณภาพ

๔. นายนิรันดร์ ชินวราพัฒน์ การผลิตสินค้าปลอดภัยแบบยั่งยืน

ตารางที่ ๓๐ แสดงเกษตรกรต้นแบบ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ
๑	นายมงคล สุโร	-	สะเดา	สะเดา
๒	นายนิรันดร์ ชินวราพัฒน์	๓	สำนักแต้ว	สะเดา

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา, พ.ศ.๒๕๖๘)

๒. ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ตารางที่ ๓๑ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ประสบ ปัญหา)	ความสำคัญ เร่งด่วน
ด้านการผลิตสินค้าและ การตลาด ๑. ผลผลิตมีราคาตกต่ำ ๒. ต้นทุนการผลิตสูง ๓. การปลูกยางพารามัก เป็นการปลูกเชิงเดี่ยว ๔. ปัญหาโรคและแมลง ศัตรูพืช	๑. มีผลผลิตมาก และตลาดเป็น ตัวกำหนดราคา ๒. ยังมีการใช้ปุ๋ยเคมีสูตรสำเร็จ และยาฆ่าแมลง ๓. มีผลกระทบด้านราคาผลผลิต ๔. ขาดความรู้ความเข้าใจในการ ป้องกันกำจัดศัตรูพืช	๑. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีระบบน้ำหยด ๒. จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ด้านการป้องกันกำจัดโรคแมลงศัตรู ๑. จัดหาตลาดกลาง ปรับเปลี่ยนการปลูกพืช เน้น เกษตรผสมผสาน ๒. ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การทำปุ๋ย อินทรีย์ และทำน้ำหมักไล่แมลง ๓. ปลูกพืชร่วม พืชแซมยางพารา หรือทำปศุสัตว์ร่วม ด้วย ๔. ให้ความรู้แก่เกษตรกรจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ด้านเงินทุน ดอกเบี้ยต่ำแก่เกษตรกร	ทุกตำบล	มาก
ด้านเกษตรกรและองค์กร เกษตรกร ๑. เกษตรกรขาดความ สนใจรับการถ่ายทอด ความรู้	๑. ขาดความรู้เรื่องต่าง ๆ เช่น ระบบและการจัดการวางแผนการ ผลิต การจัดการ ดูแล ป้องกันเรื่อง โรคและแมลงศัตรูพืชอย่างถูกต้อง เหมาะสม และกลไกตลาด	๑. สร้างแรงจูงใจในการรับการถ่ายทอดความรู้ในด้าน ต่าง ๆ	ทุกตำบล	มาก มาก

ตารางที่ ๓๑ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข (ต่อ)

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ประสบ ปัญหา)	ความสำคัญ เร่งด่วน
ด้านเกษตรกรและองค์กร เกษตรกร ๒. การจัดการสวนไม้ ถูกตัด ๓. กลุ่มเกษตรกรยังไม่ เข้มแข็ง วัสดุอุปกรณ์	๒. ปริมาณผลผลิตต่อไร่ต่ำ ๓. ขาดความต่อเนื่องในการดำเนิน กิจกรรมกลุ่ม ยังมีการพึ่งพาปัจจัย จากภายนอกเป็นหลัก และกลุ่มที่ ตั้งขึ้น ไม่ได้แก้ไขหรือตอบสนอง ความต้องการของสมาชิก	๒. ให้ความรู้แก่เกษตรกร ๓. สร้างกิจกรรมในกลุ่มที่เกิดจากความต้องการ และ สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างแท้จริง	ทุกตำบล	มาก มาก
ด้านการแปรรูปผลผลิต และผลิตภัณฑ์ ๑. การแปรรูปผลผลิตยังมี น้อย ๒. คุณภาพผลผลิตไม่ได้ มาตรฐาน	๑. ขาดความเข้มแข็งของกลุ่ม เกษตรกร ๒. ขาดความรู้ในการผลิตที่ได้ มาตรฐาน	๑. ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรและการแปรรูป ๒. ให้ความรู้แก่เกษตรกร	ทุกตำบล	มาก มาก

๒.๒.๑ การจัดทำ TOWS Matrix

ตารางที่ ๓๒ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix

	จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน (W)
	<p>๑. ผู้นำท้องถิ่น/ท้องถิ่น อาสาสมัคร เกษตร กลุ่มเกษตรกร เข้มแข็ง</p> <p>๒. มีแหล่งเรียนรู้ ศพก. และเครือข่าย</p> <p>๓. มีโรงงานแปรรูปสินค้าเกษตร สถานที่รับซื้อผลิตเกษตร</p> <p>๔. มีปราชญ์ชาวบ้านและเกษตรกรต้นแบบ</p> <p>๕. มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร</p> <p>๖. สภาพพื้นที่เหมาะสำหรับการประกอบอาชีพการเกษตร</p> <p>๗. มีเงินทุนในหมู่บ้าน เช่น กองทุนหมู่บ้าน กลุ่มออมทรัพย์</p> <p>๘. มีศิลปวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น</p>	<p>๑. เกษตรกร</p> <p>๑.๑ เกษตรกรขาดการปรับปรุงบำรุงดิน</p> <p>๑.๒ เกษตรกรส่วนใหญ่สูงอายุ</p> <p>๑.๓ เกษตรกรไม่มีแผนการผลิต</p> <p>๑.๔ เกษตรกรไม่ให้ความสำคัญกับสวล.</p> <p>๑.๕ ไม่มีมาตรฐานการผลิต</p> <p>๑.๖ เกษตรกรใช้สารเคมีเกินความจำเป็น</p> <p>๑.๗ ขาดการนำเทคโนโลยีไปใช้</p> <p>๒. ขาดแคลนแหล่งน้ำ</p> <p>๓. ผลิตต่อไร่ต่ำ</p> <p>๔. ขาดแคลนแรงงานภาคเกษตร</p> <p>๕. ต้นทุนการผลิตสูง</p> <p>๖. เน้นทำเกษตรเชิงเดี่ยว</p> <p>๗. มีเงินทุนประกอบอาชีพไม่เพียงพอ</p> <p>๘. หนี้สินครัวเรือน</p> <p>๙. ข้อมูลด้านการเกษตรไม่มีความถูกต้อง การบริหารจัดการฐานข้อมูลให้เป็นระบบ</p> <p>๑๐. พื้นที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์</p>
โอกาส (O)	กลยุทธ์เชิงรุก (SO)	กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO)
<p>๑. นโยบายและมาตรการภาครัฐที่สนับสนุนด้านการเกษตร</p> <p>๒. มีหน่วยงานราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรฯ/อื่นๆ และสถาบันการศึกษา ให้การสนับสนุน</p> <p>๓. มีภาคเอกชน สนับสนุนการผลิตและการตลาด</p> <p>๔. มีแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำเพื่อการเกษตร</p> <p>๕. มีระบบสารสนเทศครอบคลุมทุกพื้นที่และง่ายต่อการเข้าถึง</p> <p>๖. กระแสนิยมท่องเที่ยวเชิงเกษตร</p> <p>๗. เส้นทางเศรษฐกิจ</p> <p>๘. ผู้บริโภคนิยมอาหารปลอดภัยเพิ่มขึ้น</p>	<p>๑. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (S๒ S๓ S๔ O๑ O๒ O๓)</p> <p>๒. พัฒนาศักยภาพเกษตรกร และองค์กรเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง (S๑ S๒ S๔ O๑ O๒ O๓ O๕)</p> <p>๓. พัฒนาศักยภาพเกษตรกรต้นแบบ (S๑ S๒ S๔ O๑ O๒ O๓ O๕)</p> <p>๔. พัฒนาแหล่งเรียนรู้ (S๒ S๔ O๑ O๒ O๓ O๕)</p> <p>๕. ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร (S๑ S๕ S๖ O๑ O๒ O๓ O๖)</p>	<p>๑. พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการผลิตพืชอาหารปลอดภัย (W๑ O๑ O๘)</p> <p>๒. ส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิต (W๑ W๕ O๑ O๒ O๓)</p> <p>๓. ส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (W๑ O๑ O๒ O๓ O๖)</p> <p>๔. ส่งเสริมการปลูกพืชตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม (GAP) (W๑ O๑ O๘)</p>

ภัยคุกคาม (T)	กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST)	กลยุทธ์เชิงรับ (WT)
๑. มีการแข่งขันทางการตลาดสูง ๒. ราคาผลผลิตตกต่ำ ๓. ภัยธรรมชาติ โรคและแมลงศัตรูพืช ๔. ปัจจัยการผลิตด้านเกษตรสูง ๕. ค่าจ้างแรงงานสูง ๖. การกีดกันทางการค้า ๗. ความไม่ต่อเนื่องของนโยบาย	๑. พัฒนาศักยภาพและเพิ่มขีดความสามารถในการรวมกลุ่มผลิตสินค้าทางการเกษตรในชุมชน (S๑ S๒ S๗ T๒ T๔ T๕)	๑. ส่งเสริมการทำอาชีพเสริมในสวนยาง เช่น การปลูกพืชแซมยาง, การเลี้ยงผึ้ง (S๖ S๗ T๒)

กำหนดเป็นกลยุทธ์ ดังนี้

๑. กลยุทธ์เชิงรุก

- ๑.๑ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
- ๑.๒ พัฒนาศักยภาพเกษตรกร และองค์กรเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง
- ๑.๓ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรต้นแบบ
- ๑.๔ พัฒนาแหล่งเรียนรู้
- ๑.๕ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

๒. กลยุทธ์เชิงแก้ไข

- ๒.๑ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการผลิตพืชอาหารปลอดภัย
- ๒.๒ ส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิต
- ๒.๓ ส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
- ๒.๔ ส่งเสริมการปลูกพืชตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP)

๓. กลยุทธ์เชิงป้องกัน

- ๓.๑ พัฒนาศักยภาพและเพิ่มขีดความสามารถในการรวมกลุ่มผลิตสินค้าทางการเกษตรใน

ชุมชน

๔. กลยุทธ์เชิงรับ

- ๔.๑ ส่งเสริมการทำอาชีพเสริมในสวนยาง เช่น การปลูกพืชแซมยาง, การเลี้ยงผึ้ง

บทที่ ๓ ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ

๑. พัฒนาการผลิตรายสินค้า

๑.๑ สินค้ายางพารา

เป้าหมาย/เป้าประสงค์

เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตยางพารา เพิ่มพูนความรู้ความสามารถในการกรีดยางให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ให้สามารถกรีดยางพาราได้อย่างถูกวิธี และมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สวนยางพารามีอายุการเก็บเกี่ยวผลผลิตที่ยาวนาน คุ้มค่ากับการลงทุน และสามารถลดต้นทุนการผลิตยางพาราได้ กานาการผลิตและกลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตยางพารา

โครงการที่ ๑ โครงการปลูกพีชร่วม/พีชแซมยางพารา

โครงการที่ ๒ โครงการส่งเสริมการกรีดยางหน้าสั้น

โครงการที่ ๔ โครงการส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์ป้องกันโรคนิ่วยางพารา

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยลดต้นทุนการผลิต

โครงการที่ ๑ โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์

โครงการที่ ๒ โครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน Kick off)

๑.๒ สินค้าไม้ผล

เป้าหมาย/เป้าประสงค์

เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไม้ผล เพิ่มพูนความรู้ในการผลิตไม้ผลที่มีคุณภาพ เป็นที่ต้องการของตลาด สามารถลดต้นทุนการผลิต และสามารถแปรรูปผลผลิตได้ในการประกอบอาชีพ

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไม้ผล

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการผลิตทุเรียนเพื่อการส่งออก

โครงการที่ ๒ โครงการส่งเสริมการผลิตลองกองให้มีคุณภาพ

โครงการที่ ๓ โครงการแปรรูปไม้ผล

โครงการที่ ๔ โครงการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวไม้ผล

โครงการที่ ๕ โครงการส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยลดต้นทุนการผลิต

โครงการที่ ๑ โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์

โครงการที่ ๒ โครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

โครงการที่ ๓ โครงการเพาะขยายพันธุ์พืช

๑.๓ สินค้าปาล์มน้ำมัน

เป้าหมาย/เป้าประสงค์

เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน เพิ่มพูนความรู้ในการผลิตปาล์มน้ำมันที่มีคุณภาพ สามารถลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตได้การประกอบอาชีพ

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการผลิตปาล์มน้ำมัน

โครงการที่ ๒ โครงการส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช
 กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยลดต้นทุนการผลิต

โครงการที่ ๑ โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์

โครงการที่ ๒ โครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

๑.๔ สิ้นค้าข้าว

เป้าหมาย/เป้าประสงค์

เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว เพิ่มพูนความรู้ในการผลิตข้าวที่มีคุณภาพ เป็นที่ต้องการของตลาด
 สามารถลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต และสามารถแปรรูปผลผลิตได้

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมระบบการผลิตข้าวอินทรีย์

โครงการที่ ๒ โครงการแปรรูปข้าว

โครงการที่ ๓ โครงการส่งเสริมการป้องกันกำจัดศัตรูพืชด้วยระบบ IPM

โครงการที่ ๔ โครงการส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยลดต้นทุนการผลิต

โครงการที่ ๑ โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์

โครงการที่ ๒ โครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

๑.๕ สิ้นค้าแมลงเศรษฐกิจ

เป้าหมาย/เป้าประสงค์

เพื่อสร้างอาชีพและรายได้ในครัวเรือนให้แก่เกษตรกร เป็นการใช้พื้นที่ในสวนยางพาราและไม้ผลให้
 เกิดประโยชน์สูงสุดในการประกอบอาชีพ

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการเลี้ยงผึ้ง

โครงการที่ ๒ โครงการส่งเสริมการเลี้ยงชันโรง

๒. พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร ให้มีความรู้เข้าสู่ภาคการเกษตร

๒.๑ Young Smart Farmer (YSF)

เป้าหมาย/เป้าประสงค์

เพื่อพัฒนาให้ Young Smart Farmer/ Smart Farmer มีความรู้ความสามารถ เป็นต้นแบบให้แก่
 เกษตรกรรายอื่นได้

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน พัฒนาศักยภาพเกษตรกร และองค์กรเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาศักยภาพ Young Smart Farmer/ Smart Farmer

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนา Young Smart Farmer/ Smart Farmer

โครงการที่ ๒ โครงการสร้างเครือข่าย Young Smart Farmer/ Smart Farmer

๒.๒ วิทยกิจชุมชน

เป้าหมาย/เป้าประสงค์

เพื่อพัฒนาวิทยกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็ง มีศักยภาพในการผลิต พัฒนาผลิตภัณฑ์และยกระดับการ
 ผลิต สามารถพึ่งพาตนเองได้ สร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ เข้าสู่ภาคการเกษตร

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน พัฒนาศักยภาพเกษตรกร และองค์กรเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน

โครงการที่ ๒ โครงการพัฒนากลุ่ม/เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน

๓. แหล่งเรียนรู้/เกษตรกรต้นแบบ

๓.๑ ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน

เป้าหมาย/เป้าประสงค์

เพื่อพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานของศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน ให้มีความเข้มแข็งและสามารถลดต้นทุนได้

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาศักยภาพศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาศักยภาพศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยลดต้นทุนการผลิต

โครงการที่ ๑ โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์

โครงการที่ ๒ โครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

๓.๒ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน

เป้าหมาย/เป้าประสงค์

เพื่อพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานของศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ให้มีความเข้มแข็ง

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาศักยภาพศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาศักยภาพศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน

โครงการที่ ๒ โครงการส่งเสริมการป้องกันกำจัดศัตรูพืชด้วยระบบ IPM

โครงการที่ ๓ โครงการส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัดโรคและ

ศัตรูพืช

๓.๓ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

เป้าหมาย/เป้าประสงค์

เพื่อพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาศักยภาพศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

โครงการที่ ๒ โครงการพัฒนาเกษตรกรผู้นำศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

๔. พัฒนาพื้นที่ และทรัพยากรการเกษตร

๔.๑ ที่ดิน

เป้าหมาย/เป้าประสงค์

เพื่อพัฒนาทรัพยากรดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ เหมาะสมในการทำการเกษตรบำรุงดินด้วย
กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน ส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการผลิตและการใช้ปุ๋ยอินทรีย์

โครงการที่ ๒ โครงการส่งเสริมการใช้สารปรับปรุงบำรุงดิน

โครงการที่ ๓ โครงการส่งเสริมการปลูกปอเทืองเพื่อปรับปรุงดิน

๔.๒ แหล่งน้ำ

เป้าหมาย/เป้าประสงค์

เพื่อพัฒนาทรัพยากรน้ำให้เพียงพอต่อการทำการเกษตร

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อใช้ในการเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมการใช้น้ำ

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการปลูกพืชใช้น้ำน้อย

โครงการที่ ๒ โครงการส่งเสริมการปลูกป่าต้นน้ำจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำบาดาลเพื่อ

การเกษตร

